

α Οὐκ ἐπ' ἄρτι μόνω ζήσεται ἄνθρωπος ν.

ΕΤΟΣ Α΄

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 26 Ἰουνίου 1858.

Ἄριθ. 12

ΟΙ ΚΟΡΣΙΑΝΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ.

ΥΠΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Μαρτίου, τοῦ ἔτους 1814 περιηγούμενη ἐν Κορσικῇ. Οὐδὲν ὑπάρχει γραφικώτερον καὶ ἀνετώτερον τῆς ἐν Κορσικῇ περιηγήσεως· ἐπιβιβάζεται τις ἐκ Τυλωνος, καὶ εἰς εἴκοσι ὥρας ἀφικνεῖται εἰς Διάκιον (Ajaccio), εἰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας εἰς Βασιάν, ὅπου ἀγοράζει τις ἢ ἐκμισθοῖ ἵππον. Καὶ ἐὰν μὲν ἐκμισθώσῃ αὐτὸν, δοπανᾷ τὸ ὄλον πέντε φράγκα τὴν ἡμέραν, ἐὰν δὲ τὴν ἀγοράσῃ, πληρώνει εἰς ἅπαξ ἑκατὸν πενήτηντα φράγκα. Ἄς μὴ γελάσῃ τις διὰ τὴν μετριότητα τῆς τιμῆς, διότι ὁ ἐκμισθωθείς καὶ ἀγορασθείς ἵππος κάρνει ὅ,τι ἔκαμνεν ἐκεῖνος ὁ ἵππος τοῦ Γάσκωνος, ὅστις ἐπῆδα ἐκ τῆς Νέας Γεφύρας εἰς τὸν Σηκουάναν· κατορθώματα ἅτινα δὲν ἤθελε κάμει οὔτε ὁ Πρύσπερος οὔτε ὁ Ναυτίλις εἰς τὸ ἵπποδρόμιον τοῦ Σαντιλλῆ καὶ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἄρεως. Διέρχεται δὲ οὐδὲς δι' ὧν καὶ αὐτὸς ὁ Βασιλὰτ ἤθελε βάλει ἀγκυρίδας καὶ ἐπὶ γεφυρῶν ὅσον ὁ Ανριολος ἤθελε ζητήσῃ ἰσοστάμιον.

Ὁ περιηγητὴς δὲν ἔχει ἄλλο νὰ κάμῃ, εἰμὴ νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ν' ἀφήσῃ τὸ ζῶον ελεύθερον, καὶ περὶ κινδύνου ἄς μὴ τὸν μέλῃ.

Χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ ὅτι μὲ τὸν ἵππον τοῦτον διέρχεται τὰ πάντα, δύναται τις νὰ διατρίξῃ δεκαπέντε λεύγας τὴν ἡμέραν, χωρὶς νὰ τοῦ ζητήσῃ τὸ ζῶον οὔτε ὕδωρ οὔτε τροφήν. Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὅταν τις σταθῇ διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ φρούριόν τι ἀνεγερ-

θὲν ὑπὸ τινος ἀρχοντος, ἤρωος καὶ ἀρχηγοῦ φεουδαϊκῆς παραδόσεως, ἢ νὰ ζωγραφίσῃ ἀρχαῖον πύργον ἀνεγερθέντα ὑπὸ τῶν Γεουνησιῶν, ὁ ἵππος κείρει σωρὸν χλόης, ξεφλουδίξῃ δένδρον τι ἢ λείγῃ βράχον κεκαλυμμένον ὑπὸ βρύσου, καὶ πλέον οὐ.

Ὅσον δὲ διὰ τὸ κατάλυμα ἐκάσῃς νικτὸς, τοῦτου εἶναι ἔτι ἀπλούστερον, διότι ὁ περιηγητὴς εὐθάσας εἰς ὅποιον δῆποτε χωρίον, διέρχεται τὴν κυριωτέραν ὁδὸν καθ' ὄλον τὸ μήκος τῆς, ἐκλέγει τὴν οἰκίαν ἣτις τῷ ἀρέσκει, καὶ κρούει τὴν θύραν, καὶ μετὰ μίαν σιγμὴν ὁ οἰκοδεσπότης ἢ ἡ οἰκοδέσποινα ἐμφανίζεται ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ, παρακαλεῖ τὸν περιηγητὴν νὰ καταβῇ ἐκ τοῦ ἵππου του, τῷ προσφέρει τὸ ἥμισυ τοῦ δειπνοῦ του, καὶ ὀλόκληρον τὴν κλίνην του, ἐὰν δὲν ἔχῃ εἰμὴ μόνην μίαν, καὶ τὴν ἐπαύριον ὁδηγῶν αὐτὸν μέχρι τῆς θύρας, τὸν εὐχαρισεῖ διὰ τὴν προτίμησιν ἣν ἔδειξεν αὐτῷ. Ἐννοεῖται βέβαια ὅτι περὶ ἀμοιβῆς οὐδεὶς γίνεται λόγος. Ὁ οἰκοδεσπότης ἤθελε θεωρῆσαι ὡς ἕβριν τὴν ἐλάχιστον λόγον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἐὰν δὲ παιδίον τις ὑπηρετῇ τὴν οἰκίαν, δύναται τις νὰ τῷ προσφέρῃ μανδύλιον, δι' οὗ αὐτὴ περιδένει γραφικώτατα τὴν κεφαλὴν τῆς, ὅταν ὑπάγῃ εἰς τὴν πανηγυριν τῆς Κάλθης ἢ τῆς Κόρτης. Ἐὰν δὲ ἡ ὑπηρετὴς τοῦ ἀρρένος γένους, θέλει δεχθῆ εὐχαρίστως μάχαιραν δι' ἧς δύναται φονεύσει τὸν ἐχθρὸν του ἐὰν τὸν ἀπανήσῃ. Προσέτι πρέπει νὰ μαθῇ τις τοῦτο, ὅτι ἐὰν οἱ ὑπηρετῆται τῆς οἰκίας (ὅπερ συμβαίνει πολλάκις) δὲν ἦναι συγγενεῖς τοῦ οἰκοδεσπότου, ἤττων αὐτοῦ εὐνοηθέντες ὑπὸ τῆς τύχης, καὶ διὰ τοῦτο ὑπηρετωῦντες εἰς τὴν οἰκίαν του, τότε εἰς ἀνταμοιβὴν εὐχαρίστως δέχονται τὴν τροφήν καὶ κατοικίαν των, καὶ ἐν ἡ δύο τάλληρα κατὰ μῆνα.

Καὶ ἄς μὴ νομίση τις ὅτι οἱ οἰκοδεσπόται, οἱ ὑπη-
ρευτούμενοι ὑπὸ τῶν ἀνεψιῶν καὶ ἐξαδέλφων των
τοῦ δεκάτου πέμπτου ἢ εἰκοστού βαθμοῦ ὑπηρετοῦ-
ται ἤττον καλῶς διὰ τοῦτο. Ἡ Κορσική, καὶ μὲν εἶναι
Γαλλικὴ ἐπαρχία, ἀλλὰ πολὺ ἀπέχει ἐτι τοῦ νᾶ ἢναι
Γαλλία.

Καὶ περὶ μὲν κλεπτῶν οὐδεὶς γίνεται λόγος, λη-
σταὶ ὅμως εὐρίσκονται ἐν ἀφθονίᾳ, καὶ δὲν πρέπει
νὰ τοὺς συγγέη τις.

Δύνασαι νὰ υπάγης ἀφόβως εἰς Αἰάκιον καὶ εἰς
Βασιάν, ἔχων τὸ κρεμάμενον εἰς τὸ ἐρίπτειόν σου
βαλάντιον πλήρες χρυτοῦ, καὶ θέλεις διέλθει ὅλην
τὴν νῆσον χωρὶς νὰ ἐκτεθῆς εἰς τὸν ἐλάχιστον κίν-
δυνον. Ἀλλὰ μὴν υπάγης εἰς Ὀκάνης εἰς Λετάνιον,
ἐὰν ἔγης ἐχθρὸν ὅστις σοῦ ἐκήρυξε τὴν βενδέτταν
(ἐκδικήσιν)· δὲν ἐγγυῶμαι περὶ τῆς ζωῆς σου εἰς τὴν
μετάβασιν ταύτην τῶν δύο λευγῶν.

Εὐρισκόμην λοιπὸν ἐν Κορσικῇ, ὡς εἶπον ἤδη, περὶ
τὰς ἀρχὰς Μαρτίου, ἤμην δὲ μόνος, ἐπειδὴ ὁ Ἰαδί-
νος (1) εἶχε μείνει ἐν Ρώμῃ.

Ἦλθον ἐκ τῆς νήσου Ἐλβας, καὶ ἐπεβιβάσθην εἰς
Βασιάν, ὅπου ἠγόρασα ἵππον εἰς τὴν ἐκθεισάν τιμὴν.
Εἶχον δὲ ἐπισκεφθῆ τὸ Κόρτε καὶ τὸ Αἰάκιον, καὶ
ἐπεριηγούμην κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς
Σαρτίνης. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην μετέβαινον ἐκ Σαρτί-
νης εἰς Σουλλακάρων.

Ἡ ἀπόστασις ἦτο βραχεῖα, μία δεκάς λευγῶν πε-
ρίπου, ἕνεκα τῶν περιελγμῶν, καὶ μιᾶς παραθεούσης
σειρᾶς ὁρέων, ἧτις σχηματίζει αὐτὸς εἰπεῖν τὴν σπον-
δυλικὴν στήλην τῆς νήσου, καὶ ἦν ἐπρόκειτο νὰ ὑπερ-
βῶ, ὥστε ἔλαβον μετ' ἐμοῦ ὄδηγόν ἵνα μὴ ἀποπλα-
νηθῶ εἰς τὰ δάση.

Περὶ τὰς πέντε ὥρας ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κορυφὴν
τοῦ λόφου, ὅστις ἐπιβλέπει ταυτοχρόνως τὸ Ὀλμί-
τον καὶ τὸ Σουλλακάρων.

Αὐτοῦ ἐστάθημεν ὀλίγον. Ποῦ ἐπιθυμῆ ἢ ἀφεντιά
σας νὰ καταλύσῃ; ἠρώτησεν ὁ ὄδηγός.

Ἐβρίψα τὰ βλέμματά μου ἐπὶ τοῦ χωρίου, τοῦ
ὁποίου τὰς ὁδοὺς ἠδυνάμην νὰ καθορῶ, αἵτινες ὅμως
ἐφαίνοντο σχεδὸν ἐρημοί, καὶ μόνον γυναῖκες τινὲς ἐφαί-
νοντο βαδίζουσαι ταχέως, καὶ παρατηροῦσαι περίξ
ἐαυτῶν.

Δυνάμει δὲ τῶν καθεστῶτων κανόνων τῆς φιλο-
ξενίας, περὶ ἧς ἀνεφέρομεν, ἠδυνάμην νὰ ἐκλέξω ἢν
ἤθελον ἐκ τῶν ἑκατὸν ἢ ἑκατὸν εἰκοσι· οἰκιῶν, ἐξ ὧν
συνίστατο τὸ χωρίον. Ἐζήτησα λοιπὸν διὰ τοῦ βλέμ-
ματος τὴν κατοικίαν, ἧτις μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἤθελε μοὶ
παράσχει περισσοτέραν ἀνάπαυσιν, καὶ ἐξελεξάμην
τετραγώνων τινὰ οἰκίαν ὠκιδεμῆμεν ἐν εἶδει φρου-
ρίου, καὶ μετὰ πολέμιστρας πρὸ τῶν θυρίδων καὶ ὑπερ-
άνω τῶν θυρῶν.

Πρώτην φορὰν ἔβλεπον τὰς οἰκιακὰς ταύτας ὀγυ-
ρῶται· πρέπει δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐπαρχία
τῆς Σαρτίνης εἶναι ἡ κλασικὴ χώρα τῆς βενδέττας

(τῆς ἐκδικήσεως). Ἄ! καλὰ μοῦ εἶπεν ὁ ὄδηγός μου
βλέπων τὴν οἰκίαν, ἢν ἐδείκνυον αὐτῷ· θέλομεν υπά-
γει εἰς τῆς Κυρίας Σαβιλίας δὲ Φράγκης, ἄς υπάγω-
μεν, ἄς υπάγωμεν ἐκεῖ. Ἡ ἀφεντιά σας δὲν ἔκαμε κα-
κὴν ἐκλογὴν, καὶ βλέπει τις ὅτι δὲν στερεῖται ἐμ-
πειρίας.

Ἄς μὴ λησμονήσωμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὴν ὀγ-
δυκοστὴν ἐκτὴν ταύτην ἐπαρχίαν τῆς Γαλλίας ὀμι-
λοῦν ἀδιακόπως Ἰταλικά.

— Ἀλλὰ (ἠρώτησα) δὲν εἶναι ἄτοπον νὰ ζητήσω
φιλοξενίαν ἀπὸ μίαν γυναῖκα; διότι ἐὰν καλῶς ἐνό-
ησα, ἡ οἰκία αὕτη ἀνήκει εἰς γυναῖκα.

— Βέβαια, ἀπάντησεν μετ' ὑποφύλλου, ἀλλὰ
τί ἄτοπον βλέπει εἰς τοῦτο ἢ ἀφεντιά σας;

— Ἐὰν ἡ γυνὴ αὕτη, ἐπανέλαβον φερόμενος ὑπὸ
αἰσθημάτων εὐπρεπείας, ἢ καλλίον εἰπεῖν ὑπὸ Παρι-
σιῆς φιλαυτίας, ξενίζουσά με μίαν νύκτα ὑπὸ τὴν
στέγην τῆς δὲν θὰ διακινδυνεύσῃ τὴν ὑπόληψίν
της.

— Νὰ τὴν διακινδυνεύσῃ; ἐπανέλαβον ὁ ὄδηγός
ζητῶν κατὰ τὸ φαινόμενον τὴν σημασίαν τῆς λέξεως
ταύτης. ἢν μετέφρασα μετὰ τὴν συνήθη ἐκείνην ἐτοιμό-
τητα, ἧτις χαρακτηρίζει ἐν ἡμῖν τὸν Γάλλον, ὅταν
τολμῶμεν νὰ ὀμιλήσωμεν ξένην τινὰ γλῶσσαν.

— Ἐ! βέβαια ἐπα-έλαβον ἀρχίζων ν' ἀνυπομο-
νῶ, ἡ γυνὴ αὕτη εἶναι χῆρα, δὲν εἶναι ἔτσι;

— Ναί, ἐξοχώτατε.

— Λοιπὸν δέχεται εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἕνα νέον,
τὸ 1841 ἤμην τριάκοντα ἔξ καὶ ἡμισυ ἐτῶν;
καὶ ὅμως ἠξίου ἐτι νὰ ὀνομάζωμαι νέος.

— Ἄν δέχεται ἕνα νέον, ἐπανέλαβον ὁ ὄδηγός, καὶ
καλὰ! τί τὴν πειράζει ἐὰν ἦσθε νέος ἢ γέρον;

Παρατήρησα ὅτι δὲν ἤθελον ἐξαγάγει τίποτε,
ἐὰν ἐξηκολούθουν τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἐρωτήσεως.

— Καὶ τί ἡλικίας εἶναι ἡ κυρία Σαβιλία; ἠρώτησα.

— Τεσσαράκοντα ἐτῶν περίπου.

— Ἄ! εἶπον ἀποκρινόμενος πάντοτε κατὰ τὸν διαλο-
γισμὸν μου, τότε πάγει καλῶς· ἔχει καὶ τέκνα βέβαια.

— Δύο υἱοὺς, δύο περήφανα παλληκάρια.

— Ὅχι τοὺς ἰδῶ.

— Μόνον τὸν ἕνα θὰ ἴδωτε, ἐκείνον ποῦ κατοικεῖ
μαζὶ της.

— Τὸν δὲ ἄλλον;

— Ὁ ἄλλος κατοικεῖ ἐν Παρίσι.

— Καὶ τί ἡλικίας εἶναι;

— Εἰκοσιεὺς χρόνου.

— Καὶ οἱ δύο;

— Ναί, εἶναι διδυμοί.

— Καὶ εἰς τί ἐπάγγελμα ἀποβλέπου;

— Ἐκείνος ποῦ εἶναι ἐν Παρίσι θὰ γένη δικηγόρος.

— Ὁ δὲ ἄλλος;

— Ὁ ἄλλος θὰ γένη Κορσικάνος.

— Ἄ! Ἄ! εἶπον εὐρίσκων τὴν ἀπάντησιν ταύτην

ἄρκετὰ χαρακτηριστικὴν, καίτοι προσεβθεῖσαν μετὰ τὸν
φυσικώτατον τρόπον. Καλὰ! λοιπὸν ἄς υπάγωμεν εἰς
τὴν οἰκίαν τῆς Κυρίας Σαβιλίας δὲ Φράγκης.

Καὶ ἐξηκολούθησαμεν τὸν δρόμον μας. Δέκα λεπτά
μετὰ ταῦτα εἰσῆλθομεν εἰς τὸ χωρίον.

Τότε παρατήρησά τι, τὸ ὅποιον δὲν ἠδυνήθην νὰ
ἴδω ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. Ὅτι ἐκάστη οἰκία ἦτο
ὠχυρωμένη ὡς ἡ τῆς Κυρίας Σαβιλίας, ὅχι ὅμως
μετὰ πολέμιστρας, διότι ἡ ἐνδοια τῶν κατοικούντων αὐ-
τῆς δὲν ἐσυγγάζει βέβαια τοιαύτας πολυτελεῖς ὀχυ-
ρώσεις, ἀλλ' ἀπλῶς μετὰ δρυνοὺς ζωφῆρας, δι' ὧν εἶ-
χον περιεζωσμένα τὰ κάτω μέρη τῶν θυρίδων, ἀφί-
νοντες ὅμως ὅπας διὰ νὰ περνώσι τὰ πυροβόλα των,
ἀλλὰ δὲ παραθύρα ἦσαν ὠχυρωμένα καὶ δι' ἐρυθρῶν
πλίνθων.

Ἠρώτησα τὸν ὄδηγόν μου πῶς ὀνόμαζον τὰς πο-
λεμιστρας ταύτας; καὶ μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι ὀνομάζοντο
τοξεῦτριαι. Ἡ ἀπάντησις αὕτη μ' ἔκαμε νὰ ἐννοήσω
ὅτι αἱ κορσικοὶ βενδέτται ἦσαν ἀρχαιότεραι τῆς ἐφ-
ευρέσεως τῶν ὄπλων.

Ὡς δὲ προεβαίνομεν εἰς τὰς ἐδῶς, τὸ χωρίον ἐ-
λάμβανεν ὄψιν ἐρημοτέραν καὶ θλιβερωτέραν. Πλείεσαι
οἰκίαι ἐφαίνοντο ὅτι εἶχον ἀνθέξει εἰς πολιορκίας, ὡ-
σαι κατατρυπημέναι ὑπὸ σφαιρῶν.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ τῶν πολεμιστρῶν ἐβλέ-
πομεν ἀκτινοβόλον καὶ περιεργὸν ὀφθαλμὸν ὅστις μᾶς
ἔβλεπε διαβαίνοντας, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ διακρίνη τις
ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς αὐτὸς ἀνῆκεν εἰς ἄνδρα ἢ εἰς γυναῖκα.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν ἢν εἶχον δεῖξει εἰς τὸν
ὄδηγόν μου, καὶ ἧτις πραγματικῶς ἦτο ἡ μεγαλη-
τέρα τοῦ χωρίου. Ἀλλ' ἐν μόνον πρᾶγμα μετ' ἐξέπλη-
ξεν, ὅτι καίτοι ἐφαίνετο ὠχυρωμένη διὰ πολεμιστρῶν,
ὡς παρατήρησα, δὲν ἦτο ὅμως πραγματικῶς, δηλ.
αἱ θυρίδες δὲν εἶχον αὐτὴν πολέμιστρας οὔτε πλίνθους
οὔτε τοξεῦτριαι, ἀλλ' ἀπλῶς ὡς αὐτὸς, αἵτινες ὑπερ-
σπίζοντο ὑπὸ ξυλίνων θυροφύλλων.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ παραθυροφύλλα ταῦτα διετή-
ρουν σημεῖα, αἵτινα ὁ ὀφθαλμὸς ἐνός παρατηρητοῦ
δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκλάβῃ ἄλλως ἢ ὡς ὅπας σφαιρῶν.
Ἄλλ' αἱ ὅπαι αὗται ἦσαν ἀρχαιότερας περίπου μιᾶς
δεκάδος ἐτῶν.

Μόλις ὁ ὄδηγός μου ἔκρουσε καὶ ἡ θύρα ἠνεόχθη,
οὐχὶ μετὰ δειλίας καὶ δισταγμοῦ καὶ ἡμίαιαικτος,
ἀλλ' ὀλόκληρος, καὶ εἰς ὑπέρτης ἐνεφανίσθη. Λέγων
ὅμως ὑπερήφην ἀπαυῶμαι, ἔπρεπε νὰ εἴπω ἄνθρω.

Διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κάμνει τὸν ὑπέρτην εἶ-
ναι ἡ στολὴ, ὁ δὲ ἄνθρωπος ὅστις μᾶς ἠέωξεν ἦτο
ἀπλῶς ἐνδεδυμένος μετὰ κοντὸν ἐπειδύτην βελουδίνον,
καὶ περισκελίδας ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος, καὶ δερ-
ματίνας περισκελίδας. — Αἱ περισκελίδες ἦσαν ἐσ-
φυγγόμεναι περὶ τὴν ὄσφυν διὰ ποικιλοχρόνου με-
ταξίνης ζώνης, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξεῖχεν ἡ λαβὴ μαχαί-
ρας ἰσπανικοῦ σχήματος.

— Φίλε τῷ εἶπον, δὲν εἶναι ἀδιακρισία εἰς
ξένον, ὅστις δὲν γνωρίζει κανένα εἰς Σουλλακάρων, τὸ

νὰ ἔλθῃ νὰ ζητήσῃ φιλοξενίαν ἀπὸ τὴν δεσποινίαν
σου.

— Βεβαίως ὄχι, ἐξοχώτατε, ἀπεκρίθη ὁ ξένος,
κάμνετε τιμὴν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου σταματᾶτε—Μα-
ρία ἐξηκολούθησε στρεφόμενος πρὸς μίαν θεράπειαν
ἧτις ἐνεφανίσθη ὀπίσθεν αὐτοῦ, εἰδοποίησε τὴν Κυρίαν
Σαβιλίαν ὅτι εἶναι ἕνας Γάλλος περιηγητής, ὅστις
ζητεῖ φιλοξενίαν.

Ταυτοχρόνως κατέβη κλίμακα ὀκτὼ βαθμίδων,
ἀνωφερῆ καὶ σχεδὸν κάθετον ἧτις ὠδήγει εἰς τὴν
θύραν τῆς εἰσόδου, καὶ ἔλαβε τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου
μου... ἐγὼ δὲ κατέβην ἐκ τοῦ ἵππου.

Ἡ ἐξοχότης σας ἄς μὴ φροντίξῃ διὰ τίποτε, εἶπεν,
ὅλα τὰ πραγματά σας θὰ μετακομισθοῦν εἰς τὴν
κάμεράν σας. Ἐδραξα τῆς χαριστάτης προσκλή-
σεως εἰς τὴν ὀκνηρίαν, διότι τερπνοτέραν δὲν δύναται
νὰ κάμῃ τις εἰς περιηγητήν.

Ἠρχισα ν' ἀναβαίω εὐκινήτως τὴν βηθεῖσαν κλί-
μακα, καὶ ἔκαμα βήματά τινα, εἰς τὸ ἐνδοτέρον·
εἰσερχόμενος δὲ εἰς τὸν διάδρομον εὐρέθην κατὰ
πρόσωπον γυναικὸς ὑψηλοῦ ἀναστήματος, καὶ
μελανεῖμονος· ἐνόησα δὲ ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη ἦτις ἦτο
τριάκοντα ὀκτὼ ἕως τεσσαράκοντα ἐτῶν ἡλικίας
καὶ ὅμως ὠραία· ἦτο ἡ οἰκοδέσποινα, καὶ ἐστάθη
ἐνώπιόν της.

— Κυρία τῆ εἶπον, ὑποκλίνεσθε, θὰ με θεωρήσετε
πολὺ ἀδιάκριτον, ἀλλ' ἡ συνήθεια τοῦ τόπου μοὶ
τὸ συγγορεῖ, καὶ ἡ πρόσκλησις τοῦ ὑπέρτους σας
μοὶ τὸ ἐπιτρέπει.

— Καλῶς ὠρίσατε ὅσον δι' ἐμὲ τὴν μητέρα, καὶ
ἀπεκρίθη ἡ Κυρία δὲ Φράγκη, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέ-
λετε δεξιωθῆ καὶ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ μου. Ἀπὸ ταύτην τὴν
σιγμὴν κύριε, ἡ οἰκία σας ἀνήκει· μεταχειρίσθητε
λοιπὸν αὐτὴν ὡς νὰ ἦτο ἰδική σας.

— Ἦλθον Κυρία, νὰ σᾶς ζητήσω τὴν φιλοξενί-
αν μόνον διὰ μίαν νύκτα. Ἀῦριον τὸ πρῶτ' εἰς τὰ
ἐξήμερώματα ἀναχωρῶ.

— Εἶσθαι ἐλεύθερος Κύριε, νὰ πράξητε ὅπως εὐα-
ρεστεῖσθε· ἐντοσιούτῳ ἐλπίζω ὅτι θέλετε μεταβάλλει
γνώμην, καὶ θελομεν ἔχει τὴν τιμὴν τοῦ νὰ σᾶς
ἀπαλαύσωμεν διὰ περισσύτερον χρόνον.

Ἰπέκλινα καὶ δευτέραν φορὰν.

Μαρία ἐξηκολούθησεν ἡ Κυρία δὲ Φράγκη, ὠδή-
γησε τὸν Κύριον εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Λουδοβίκου·
ἀνοψε φωτίαν παρευθὺς, καὶ ἐτοίμασε ζεστὸν ὕδωρ.
Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, ἐξηκολούθησε στρέφουσα πρὸς τὸ
μέρος μου, ἐν ᾧ ἡ θούλη ἠτοίμαζετο νὰ ἐκτελέσῃ τὰς
διαταγὰς τῆς γνωρίζω ὅτι ἡ πρώτη θεραπεία τοῦ κεκ-
μηκότος περιηγητοῦ εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὸ πῦρ· εὐσε-
στήθητε κύριε ν' ἀκολουθήσετε τὴν κόρην ταύτην, καὶ
ζητήσατε παρ' αὐτῆς ὅ,τι χρειάζεσθε. Δειπνοῦμεν
μετὰ μίαν ὥραν, καὶ ὁ υἱός μου ὅστις εἰς τὸ διά-
στημα τοῦτο θέλει εἰσελθεῖ, θὰ λάβῃ τὴν τιμὴν
τοῦ νὰ ζητήσῃ νὰ σᾶς ἴδῃ.

— Ζητῶ συγγνώμην Κυρία, διὰ τὴν ὀδοπορι-
κὴν ἐνδυμασίαν μου.

(1) Συνοδοποιός καὶ φίλος τοῦ Δ. Δουμά.

— Ναι, Κύριε, ἀπεκρίθη μηδαιῶσα, ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ὅμως ὅτι καὶ ὑμεῖς θελετε μὲ συγχωρήσει διὰ τὴν ἀπλοϊκότητα τῆς ὑποδοχῆς.

Ἡ δούλη ἀνέβαινε τὴν κλίμακα.

Ἰπέκλινα διὰ τελευταίαν φοράν, καὶ ἠκολούθησα αὐτὴν.

Ὁ θάλαμος ἦτο εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, καὶ ἐβλεπεν εἰς τὸ ὑπὸθεν μέρος· τὰ παράθυρα ἐβλεπον, ἐπὶ ὠραίου κήπου, εἰς τὸν ὅποιον ἦσαν πεφυτευμέναι μυρσίναι καὶ ροδοδάφναι, καὶ δι' οὗ ἔρρεεν ἐλικοειδῶς ὠραῖος ῥυαξ, χυνόμενος εἰς τὸν Ταύραρον.

Εἰς τὸ ἄκρον ἡ θεὰ ἐπεριωρίζετο ὑπὸ εἶδους φραγμοῦ ἐλατῶν, τοσοῦτον πυκνῶν, ὥστε ἠδύνατο νὰ ἐκλάβῃ τις αὐτὰς διὰ τεύχος· ὡς δὲ σχεδὸν οἱ τῶν πλειστῶν θαλάμων τῶν οἰκιῶν τῆς Ἰταλίας, οἱ τεῖχοι ἦσαν λευκοὶ, καὶ περικεκοσμημένοι ὑπὸ ζωγραφιῶν, αἵτινες παρίστων ἀγροῦς.

Ἐνόησα εὐθύς ὅτι μοὶ ἔδωσαν τὸν θάλαμον τοῦτον, ὅστις ἦτο τοῦ ἀπόντος υἱοῦ, ὡς τὸν ἀναπαυτικότερον τῆς οἰκίας.

— Τότε μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἐπιθυμία, ἐνῶ ἡ Μαρία ἤναπτε τὸ πῦρ καὶ ἠτοίμαζε τὸ ὕδωρ, νὰ καταγράψω τὴν ἀπασκευὴν τοῦ κοιτῶνος μου καὶ ἐκ τῶν ἐπιπλῶν νὰ σχηματίσω ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντος.

Εὐθύς λοιπὸν μετέβην ἐκ τοῦ οἴκου μου εἰς τὴν ἐκτέλειον, καὶ περιγραφεὶς περὶ ἐμὲ, ἠδυνήθην νὰ ἐπιθεωρήσω τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ διάφορα περιουκλυδινὰ με πράγματα. Τὰ ἐπιπλά ἦσαν ὅλα νέα, ὥστε εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς νήσου ὅπου ὁ πολιτισμὸς εἰσέτι δὲν εἰσέδυτε, εἰδείκνουν πολυτελείαν ἀρκετὰ σπανίαν. Ἐσῴκειτο δὲ ἐκ μιᾶς σιδηρᾶς κλίνης κεκοσμημένης ὑπὸ τριῶν τραυμάτων, καὶ ἐνὸς προσκεφάλου, ἐνὸς ἀνακλίντρου, τεσσάρων καθεδρῶν καὶ ἐξ ἑδρῶν, ἐκ μιᾶς διπλῆς βιβλιοθήκης καὶ ἐνὸς γραφείου· ἅπαντα δὲ ἐξ ἀκακαρδίου, καὶ κατὰ τὸ φινόμενον ἐξεληθὲν ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ πρώτου ἱερατοῦ τοῦ Αἰακίου.

Τὸ ἀνάκλιτρον, αἱ καθέδραι καὶ αἱ ἔδραι ἦσαν σκεπασμέναι ἐξ ὑφάσματος βαμβακεροῦ ἀποτυκάζου, καὶ τὰ παραπετάσματα ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος, ἐκρέμαντο πρὸ τῶν δύο παραθύρων, καὶ περιελάμβανον τὴν κλίνην.

Ἦμην εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ καταλόγου μου, ὅτε ἡ Μαρία ἐξῆλθε, καὶ ἠδυνήθην ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐξετάσω κάλλιον. Ἠνέωξα λοιπὸν τὴν βιβλιοθήκην, καὶ εὗρον συλλογὴν τῶν μεγίστων ποιητῶν μας. Κορνήλιον, Ρακίαν, Μολιέρον, Λαφονταῖνον, Ρονσάρδον, Βκτορα Οὐγον καὶ Λαμπερτίνον. Τοὺς ἠθικολόγους μας Μονταίγγην, Παυχάλην, Λαβρούερον. Τοὺς ἱστορικούς μας Μεζεραῖον, Σατωεσιάνδον, Αὐγουστίνον, Ουερέβην. Τοὺς σοφοὺς μας, Κυβιέρον, Βεδάντην καὶ Ἠλίαν δὲ Βωμόντον. Τέλος πάντων μυθιστορηματὰ τινὰ, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὗρον μετὰ τινος ὑπερφηφείας τὰς ἐν Περιηγήσεσιν Ἐντυπώσεις μου.

Αἱ κλειῖς ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν συρταρίων τοῦ γρα-

φείου, καὶ ἠνέωξα ἐν ἐξ αὐτῶν. Εὗρον δὲ ἀποσπάσματα τῆς ἱστορίας τῆς Κύρου, καὶ δοκίμιον περὶ τοῦ τί δεῖ ποιῆσαι πρὸς κατάργησιν τῆς βενδέττας. Σίχους τινὰς Γαλλικοὺς καὶ Ἰταλικά τινὰ ἄσματα, πάντα δὲ ταῦτα ἐν χειρογράφῳ. Ἐσοχάσθην λοιπὸν ὅτι δὲν εἶχον περαιτέρω ἀνάγκην ἐρεῦνης, διὰ νὰ σχηματίσω ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ Κυρίου Λουδοβίκου δὲ Φράγκου.

Ἐφάνετο ἐκ τούτων νέος πρᾶξ, φιλόπονος καὶ θιασώτης τῶν γαλλικῶν μεταρρυθμίσεων. Ἐνόησα δὲ τότε ὅτι ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους, ἵνα γείνη δικηγόρος.

Φαίνεται λοιπὸν βέβαιον ὅτι περιελάμβανε σχέδια μέλλοντος πολιτισμοῦ ὁλοσχεροῦ· εἰς τὸ γάδιον τοῦτο, καὶ ταῦτα διελογιζόμεν ἐνδύομενος. Ἡ ἐνδυμασία μου καίτοι δὲν ἐσφραῖτο γραφικότητα, οὐχ ἦτον ὅμως ἐχρηζεν ἐπεικειάς.

Ἐσῴκειτο ἐξ ἐνὸς κοντοῦ ἐπενδύτου ἐκ μέλανος βελούδου, ἠνεωγμένου εἰς τὴν ῥαφὴν τῶν χειρῶν, ἵνα εἰσέρχηται ὁ ἀήρ εἰς τὰς ὥρας τοῦ καύσανος. Ἐκ τῶν ἰσπανικῶν τούτων ἀνοιγμάτων ἐφάνετο μετὰ ξινος χιτῶν ῥαβδωτῶς, ἐφόρου δὲ καὶ περισκελίδας τοῦ αὐτοῦ εἶδους, περιεχομένας ἐκ τοῦ γόνατος μέχρι τοῦ ποδὸς ὑπὸ ἰσπανικῶν περικνημίδων, ἠνεωγμένων εἰς τὰ πλάγια, καὶ κεντημένων με χρωματισμένην μέταξαν. Ὁ δὲ πῖλός μου ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὅ,τι σχῆμα ἤθελε τις νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν τὸ τοῦ σολομῆρου (σκιαδίου). Εἶχον λοιπὸν ἐνδύθῃ τὴν ἐνδυμασίαν ταύτην, ἣν συνισῶ εἰς τοὺς περιηγητὰς ὡς ἀναπαυτικωτάτην, ὅτε ἡ θύρα ἠνεώχθη, καὶ ὁ εἰταγαγὼν με ἐφάνη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ.

Σκοπὸς τῆς ἐμφανίσεώς του ἦτο νὰ μοὶ ἀναγγεῖλῃ ὅτι ὁ νέος κύριός του Κύριος Λουκιανὸς δὲ Φράγκος εἶχε φθάσει τὴν σιγμῆν ἐκεῖνην, καὶ ἐζήτηε τὴν τιμὴν, ἐὰν ἦμην ὁρατὸς, νὰ ἔλθῃ νὰ μοὶ εἴπῃ τὸ καλῶς ὠρίσατε.

Ἀπεκρίθην λοιπὸν ὅτι ἤμην εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Κυρίου Λουκιανοῦ δὲ Φράγκου, καὶ ὅτι ὅλη ἡ τιμὴ ἦθελεν εἶναι δι' ἐμὲ. Μίαν σιγμῆν μετὰ ταῦτα ἤκουσα τὸν θόρυβον ταχέων βημάτων καὶ εὗρέθην σχεδὸν πύρχυτα κατὰ πρόσωπον μετὰ τοῦ ξενίζοντός με.

Μετὰφρασις Ξ. Κ. (Ἔπεται συνέχεια).

Τὶ τρώγομεν ;

Πρὸς τινὲς ἀρχαίους ἔθνεσιν ἐπεκράτει ἡ ἀλλόκοτος μὲν, ἀλλὰ καὶ ἐνταυτῷ λαμπροτάτη ἰδέα, ὅτι ἐπετρέπετο εἰς τὰς ψυχὰς τῶν θεοθεῶτων νὰ ἐπανέρχωνται ἐκ διαλειμάτων εἰς τὴν γῆν, καὶ νὰ ἐπισκέπτονται τοὺς τόπους οὗ· ὑπερηγάπων ἐν τῷ βίῳ.

Οἱ πανοῦργοι τῆς Αἰγύπτου μάγοι ὠκοδόμησαν ἐπὶ τῆς ἀμυδρᾶς ταύτης πίστεως περὶ μελλούσης ζωῆς μαγικὸν θέληματρον, τὸ ὅποιον ἔκαμε νὰ πῆγνυται τὸ αἷμα τῶν εὐπίστων· καὶ ὅμως τὴν σήμερον ὑπὸ ἄλλῃ μορφῇ παρηγορεῖ τὴν καρδίαν τῶν πιστῶν. Ἐκέρυττον ὅτι ἐγνώριζον τὴν μαγικὴν τέχνην τοῦ ἀνάπτειν ἄσβεστον λαμπάδα ἐντὸς τῶν λιθίνων καὶ

εὐρυχώρων λαρνάκων, ἐν οἷς ἐτίθετο τὸ βεβλαστωμένον σῶμα, ὥστε ἡ ψυχὴ ἐργασμένη ἀπὸ τῆς νέας καὶ μυστηριώδους αὐτῆς κατοικίας νὰ δύνηται νὰ βλέπῃ (ἀλλὰ μὲ ποῖα ἀράγε πεισθήματα!) τὴν φθαρτὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἔζει ἄλλοτε καὶ ἦτις ἦν προσφιλεῖς αὐτῷ.

Τοιοῦτον φῶς ἡ πίστις τῶν ἡμερῶν καὶ τῆς χώρας ἡμῶν, μετὰ θελητήρου οὐχὶ γῆϊνου ἀλλ' οὐρανοῦ, ἐνέθηκεν εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἵνα δι' αὐτοῦ βλέπωμεν τὴν ἀμαρτωλὴν ἡμῶν καρδίαν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐφώτισεν ἐπίσης τὴν ἐκ σαρκὸς θήκην, ἐν ἣ ἡθεῖα καὶ οὐράνιος ἡμῶν ψυχὴ ἐγκλείεται διὰ τινὰ χρόνον, ὥστε δυνάμεθα νὰ ἀναγινώσκωμεν ἐπ' αὐτῆς ὅτι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ὡς χόρτα μαρανθήτονται καὶ ὡς τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσονται. Τὸ σῶμα τοῦ ὑπερηφάνου θνητοῦ, τὸ θαυμασίον τοῦτο πλάσμα, τὸ μετὰ τοσαύτης ἐπιμελείας ἀνατραφέν εἶναι δάνειον τῆς μεγάλης ἡμῶν μητρὸς Φύσεως. Δάνειον οὐχὶ διὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἐννενηκονταετηρίδος, ἀλλὰ διὰ βραχύτατον καὶ στιγμιαῖον. Ἀκαταπύσως ἐλάχιστὰ τινὰ μόρια φεύγουσιν ἀπὸ τοῦ ὠραίου οἰκοδομήματος καὶ ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν κατοικίαν· καὶ ἡ γῆ δὲν ἀπέργετο εἰς τὴν γῆν μόνον ἐν τῇ ἐσχάτῃ καὶ μεγάλῃ ὥρᾳ, καθ' ἣν πίπτει ἡ μέλινα καὶ πικρὰ σταγῶν ἀπὸ τῆς ῥομφαίας τοῦ Ἀγγέλου τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ θνητοῦ ἀπάγεται πρὸς τὸν θρόνον τοῦ Ὑψίστου. Δὲν πρέροχεται στιγμὴ ἥτις νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνῃ ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο μάθημα· ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἀποθνήσκει ἀπύστως, καὶ ἅπας ὁ βίος ἡμῶν οὐδὲν ἄλλο ἐστίν ἢ κατανάλωσις τῆς ὕλης.

Ἀλλὰ παρὰ τὴν πλευρὰν τοῦ θανάτου παράκαθηται αἰετοπτε καὶ ἡ ζωὴ—εὐλογητὸν εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ φυτῆσαντος τὴν πνύην ταύτην εἰς τὸν γοῦκόν ἀνθρώπου, καὶ ποιήσαντος αὐτὸν ζῆν. Καὶ ἐπειδὴ « πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα πάντες δὲ ἀλλὰ γησόμεθα » οὕτως ὅσημέραι μεταβάλλεται τὸ σῶμα ἡμῶν, καὶ διαπνῶμεν τὴν ζωὴν αὐξάνομενοι καὶ πρερροχόμενοι ἐν διηκενῇ συνθέσει καὶ διαλύσει τῶν στοιχείων· ἅπανα ἀποτελεῖται τὸ εὐγενέστατον πλάσμα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ φύσις καὶ ἀναγέννησις ἐξακλυθεῖ ἀδιακόπως ἐν ὅσῳ ἡ ψυχὴ κατοικεῖ ἐν ἡμῖν. Διότι τὸ ζῆν ἐργάζεσθαι ἐστὶ, καὶ πάντα χρῆσι· τῶν δυνάμεων εἶναι φθαρὰ τῆς ὕλης. Ἡ ἐλαττωμένη καὶ φθιρομένη οὐσία χρῆσι ἀντικαταστάσεως, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον λαμβάνομεν τὴν τροφήν· τρώγομεν λοιπὸν, οὐ μόνον ἵνα κλύσωμεν τὴν πείναν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἀνορθώσωμεν καὶ ἐπαναγάγωμεν τὸ ἀπολεσθέν. Ἐὰν τρώγωμεν ἵνα ζώμεν, ἡ τέχνη τοῦ τρώγειν ἐστὶν ἡ τέχνη τοῦ ζῆν· διότι ἡ τροφή δὲν κωλύει ἀπλῶς τὴν καταστροφὴν ἡμῶν· ἀναπληροῦσα ἀδιακόπως τὰ φθιρέντα χορηγεῖ οὐχὶ μόνον τὰ νεῦρα, τὰ αἷμα καὶ τὰ ὅσα τοῦ κοπιῶντος ἐργάτου, ἀλλ' ἐνδυναμόνει καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ μεθητοῦ, καὶ ἐγγεῖε ἔλιον εἰς τὸν λίκνον τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ καλλιτέχνου· ὥστε δυνάμεθα

νὰ εἴπωμεν πλέον ἢ καθ' ἓνα τρόπον, α εἰπέ μοι τί τρώγεις, καὶ θὰ σοὶ εἴπω τί εἶσαι! » διότι κατὰ τὴν τροφήν ἡμῶν εἶναι οὐ μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ χαρακτήρ.

Ἰδίως ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὅτι δὲν εἶναι τυχαῖον συμβάν, οὐδ' ἀπλοῦν ἐθνικὸν πλεονέκτημα, ὅπερ δίδει εἰς τὸν Ἄγγλον ἐργάτην τοσαύτην ὑπεροχὴν κατὰ νοθρῶν τέκνων Ἰρλανδίας, ἀλλ' ἡ καλὴ τροφή διὰ τῆς ὁποίας δικαιτᾶται· εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ κράτος ἀντὶ τῶν γεωμηλων· καὶ δὲν εἶναι μόνη ἡ διαφορά τῆς φυλῆς, ἢ ἐπιρροὴ τῆς χώρας καὶ τοῦ κλίματος, ἦτις χαρακτηρίζει τὸν γηράγον Ὀτομάκην μὲ ἀγρίαν ἠλιθιότητα, τὸν λαχανοφάγον Ἰνδὸν μὲ ἠπιότητα καὶ ὀνειροπόλον ῥαθυμίαν, καὶ τὸν ἄγριον κυνηγὸν τῆς δυτικῆς Ἀμερικῆς μὲ ἀμώτητα καὶ ἀκράτητον ἐπιθυμίαν πρὸς τὸ μάχεσθαι. Ἄλλη τροφή, ἄλλα ἦθη.

Ἔστις λωτοῖς φάγοι μελιθεῖα καρπῶν, Οὐκέτ' ἀπαγγεῖται πάλιν ἐθέλει οὐδὲ νέεσθαι,

Ἔλεγον οἱ Ἕλληνες· Τὰ ὅπλα τῆς Καρχηδόνος ἀπόλεσαν τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ἀξίαν καὶ τὴν εὐγενῆ λαμπρότητα ἐν τῷ μέσῳ τῆς Σικελικῆς πολυτελείας· καὶ ἡ Γερμανία ἔστειλεν ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας τὸ ἄνθος τῆς εὐγενείας αὐτῆς, τὰ γενναϊότατα τέκνα τῆς, νὰ κύψωσι τὸν αυχένα οὐχὶ ὑπὸ τὸ ζῆλον τῶν ἐχθρῶν, ἀλλ' ὑπὸ τὰ γλυκεῖα σῦκα τῆς Μεσημβρίας.

Ἡ τροφή λοιπὸν ἀναδεικνύει τὸ σῶμα φιλόπονον καὶ ἐνισχύει τὴν διάνοιαν· ἐξάπτει ἢ πρᾶναι τὰ πάθη ἡμῶν· πληροῖ τὴν ψυχὴν μὲ ὑπερήφανον ἐνεργητικότητα ἢ σκοτίζει αὐτὴν μὲ μελαγχολίαν καὶ φόβον. οὐ μόνον στηρίζει, ἀλλὰ καὶ πλάττει οὕτως, εἰπεῖν τὸν ἀνθρώπου, καὶ διὰ τῆς παραδόξου καὶ μυστηριώδους ταύτης ἰσχύος, κατέστη ὑπόθεσις σπουδαίων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν. Ἡ ποσότης αὐτῆς ἦτις ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τοῦ κλίματος καὶ τοῦ ἐπαγγελματός, ἐνδιαφέρει τὸν οικονομολόγον, ἡ δὲ ποιότης τὸν φυσιολόγον. Δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἐλπίζωμεν τὴν ἀφθονίαν τῆς· Ἐδέμ καὶ τὸ μάννα τῆς ἐρήμου· ὁ καιρὸς ἐκεῖνος παρήλθεν. Οἱ Ἀραβες τῆς Ἀλγερίας πρερροπήθησαν εἰς τινὰ στρατηγὸν Γάλλον, ὅτι ἄλλοτε ἔζων ἦτοχοι καὶ εὐδαίμονες. Εἰρήνη καὶ ἀμάθεια ἐπεκράτει παρ' αὐτοῖς, καὶ ἦσαν εὐγνώμονες καὶ διὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ. Ἀπὸ τῆς ἀρίστως ὅμως τῶν Γάλλων ἐπῆλθον ἡμέραι ταρχῶν καὶ θλίψεων, καὶ φεῦ! καθυπεβλήθησαν εἰς ἐργασίαν, καὶ τὸ χειρότερον εἰς τὴν σπουδὴν καὶ τὴν μάθησιν! Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἡμῖν· ματαίως σναζόμεν διὰ τὰς εὐδαίμονας ἡμέρας τοῦ προπάτορος ἡμῶν Ἀδάμ· ἀρακόντι μόνον νόμοι δύνανται νὰ ἐπαναγάγωσιν εἰς ἡμᾶς τὸν μέλινα ζωμὸν τῶν Σπερταίων, καὶ ὅμως δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ γαργαλίσωμεν τὸν λάρυγγα ἡμῶν ὡς ἐπὶ ἐσχάτων οἱ Ῥωμαῖοι, ὅπως ἐξεμέσωμεν φαγητὰ ἐπὶ φαγητῶν μέχρις οὗ ἡ ἀναισθησία ἀποτελειώσῃ τὴν μέθοδον ταύτην τοῦ κορένυσθαι. Ἄλλ' ἀποσφραγίσθημεν μετὰ φρίκης τοὺς τρομεροὺς ἀνθρωποφάγους καὶ σικτερομένον τὸν ἐκτεθηλυμένον καὶ ὀρυζοτραφῆ Ἰνδόν.

Τὸ πρῶτον ζήτημα ἀναφέρεται ἀπλῶς εἰς τὴν κατάπαυσιν τοῦ παραδόξου πόνου, τὸν ὅποιον ὀνομάζομεν πείναν, ἥτις δὲνεύροκεται μόνον ἐντὸς τοῦ σωμαίου· διότι οὗτος δύναται νὰ ἐμπλησθῇ κατὰ κόρον καὶ τὸ αἶσθημα νὰ ἐξακολουθῇ. Ἄλλ' ἐκτείνεται καθ' ὅλον τὸ σῶμα, διότι ἡ εὐχαρίστησις τῆς ἐπιθυμίας αὐτοῦ προῖνει καὶ εὐχαριστεῖ τὴν ὄλην κατασκευὴν.

Ἐὰν ἡ πείνα δὲν καταπαυθῇ διὰ τῆς τριφῆς, ἐπέρχεται θέρμη σφοδρά, μεγάλη ἀδυναμία, ἀπώλεια ὀδόντων καὶ ἐπὶ τέλους παραφροσύνη, μετὰ τρομερῶν πόνων καὶ μανίας. Καὶ αὐτὸς ὁ υγιὴς ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν ἄνευ τοῦ τρῶγειν καὶ πίνειν, καὶ ἡ ἀπλήθὴ δὲ ἐλάττωσις τῆς τροφῆς προξενεῖ ὀδυνηρὰν αἰσθησιν. Ἡ αὐστρά νηστία ἦν διατάττει ἡ θρησκεία πλείωτων Ἀνατολικῶν λαῶν εἰς τινὰς ὥρας τοῦ ἐνιουτοῦ συνοδεύεται πάντοτε σχεδὸν ὑπὸ κεφαλαλγίας, πυρετοῦ καὶ ἀδυναμίας. Ἡ ἐξακολούθησις τῆς πείνης ἐπιφέρει, ἐκτὸς τῶν πόνων καὶ τῆς ἀγωνίας, φοβερωτάτας ἀσθενείας, ἰδίως δὲ τὸν ἐκ τούτου λαβόντα τὴν ὀνομασίαν *λιμότυπον*. Καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας αὐτῶν ἐγνώσθη ἡ μάστιξ αὐτῆ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐν Σιλεσίᾳ, Ἰρλανδίᾳ καὶ Ἰνδίᾳ. Χαλαρόναι τὰς ἀργυρὰς χορδὰς τῆς ζωῆς, καὶ διαρρηγνύει τοὺς δεσμοὺς τῆς σοφῆς τοῦ καὶ ἔρωτος. Τὴν ἠλιθιότητα καὶ τὴν φρικώδη ἀναισθησίαν διαδέχεται ἐπὶ τέλους λύσσα μανιώδης, καὶ τελευτᾷ εἰς ἀπερίγραπτον ἀγωνίαν.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ.

Ὁ Δῆμος ἦταε βοσκὸς κ' ἐπῆρε βοσκοπούλα
Δὲν πῆρε προῖκα τάλλαρα, μηδὲ διαμάντια πῆρε,
Μόν' πῆρε τὴν Βασιλικὴν ὀλόχρονη κοπέλλα.
Εἶχεν αἰγίδια ἑκατὸν καὶ πρόβατ' ἄλλα τόσα,
Κ' ἦταε μόνος βασιλέας κ' εἶχε βεζύρη σκύλο,
Ποῦ τὸν ἐλέγατε Πιστὸ, ποῦ οἱ ἄλκοι τὸν ἐτρέματ.
Εἶχε καὶ νιδ πεντε χροῦνὼ Γιάννη Μαυρογιαρράχη
Γιὰν' ἀγαθῆς ὀθρότου ὄντας γεράση ὁ Δῆμος.
Κοιμᾶται ὁ Δῆμος καὶ τ' ἀργιὰ καὶ τὰ γυδάκια
βοσκον

Κοιμᾶται κ' ἔχει σρωμά του χορτάρη καὶ κλαδάκια,
Μὲ βράχο γιὰ προσκέφαλο, κοιμᾶται ζαπλωμένος.
Κοιμᾶται καὶ ὁ σκύλος του σὺ πλάγι του φυλάγει.
Καὶ τ' ἀγεράκι σὰν παιδί μὲ τὰ μαλλιά του
παίξει.

Ὅντας ἀποκοιμήθηκα ἦταε μεσημέρι,
Κ' ἡ πείρα τὸν ἐπλάκωσε πρὶν τὸν ἐπάρη ὀππρος,
Καὶ βλέπει τὴν Βασιλικὴν μὲ τὸ μικρὸ τὸ Γιάννη
Κ' ἔρχονται καὶ τοῦ φέρουνε σ' ἓνα κολλάθι μέσα
Ἄργι ψητὸ, αἰγὰ, τυρὶ καλὸ κρασί καὶ ψάρια.
Καὶ μὲσ' ἀπὸ τὸν ἔπυρο του «Βασιλικὴ» τῆς λέγει,
«Νὰ σχωρεθῇ ὁ κύριος σου καὶ ὄλα τὰ πεθαμένα.
«Νὰ σ' ἐλόγησῃ ὁ θεὸς, νὰ χαίρεσαι τὸν Γιάννη.
«Πειροῦσα ὁ κακόμοιρος καὶ δὲν εἶχα νὰ φάγω.
«Βασιλικὴ καὶ Γιάννη μου ἔλα νὰ σὰς φιλήσω.»
Λέγει κ' ἀπὸ τὸν ἔπυρο του σηκώεται πηδῶντας.

Ἐπυρᾷ καὶ τὴν Βασιλικὴν εὐρίσκει μὲ τὸ Γιάννη,
Καὶ τὸ κολλάθι τὰ φαγιά, καὶ κάνει τὸ σταυρό του
Γι' αὐτὸ τὸ θαῦμα τὸ καλὸ, γιὰ τοῦ θεοῦ τὴ χάρι.
Πολλὰς φορὰς τὸν ἔπυρο μου βλέπω κ' ἐγὼ μὲ
φούχταις
Φλωριά, ποῦ λάμπουν σὰ φωτιά τὰ πιάνω μὲ
λαχτάρη,
Κ' ἐκεῖ ποῦ ἡ σακοῦλά μου γεμίζει ὡς τὰ χεῖλη
Ἄπ' τὴν πολλή μου τὴν χαρὰ ξυπνῶ, μὰ δὲν
ταῦθ' ἴσχω.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ἡ μονομαχία.

Γουσταῦος Ἀδόλφος ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας ἐν ἔτει 1611, ἐθεώρει ὡς καὶ ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' τὴν μονομαχίαν ὡς λυμεῖνα τῆς πειθαρχίας. Ἰνα δὲ καταργήσῃ ἐν τῷ στρατῷ αὐτοῦ τὴν βάρβαρον ταύτην συνήθειαν, ἐθέσπισε θανατικὴν ποινὴν κατὰ παντὸς μονομαχεύοντος. Μετὰ τινὰ χρόνον δύο ἀνώτεροι ἀξιωματικοί, κατὰ συνέπειαν φιλονεικίας πρὸς ἀλλήλους, ἐζήτησαν ἄδειαν παρὰ τοῦ βασιλέως νὰ λύσωσι τὴν διαφορὰν τῶν διὰ τοῦ ζήφους.

Ὁ Γουσταῦος, καίτοι ἀγανακτῶν διὰ τὴν οἰτησίν των ταύτην, συγκατένευσε προσθεὶς ὅτι ἐπεθύμει νὰ γείνη αὐτόπτης τῆς μονομαχίας, τῆς ὁποίας διώρισεν ἐνταυτῷ τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον. Ὑπῆγε λοιπὸν ἐκεῖ μεθ' ἑνὸς λόχου πεζικοῦ, τὸ ὅποιον περιεκύκλωσε τοὺς δύο ἀγωνιστάς. Προσκαλέσας δὲ τὸν δῆμιον λέγει αὐτῷ « Ἄμα ἴδης φονευμένον τὸν ἓνα ἐκ τῶν δύο τούτων κυρίων, κόψον ἐνώπιόν μου τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐτέρου. » Εἰς τοὺς λόγους τούτους οἱ δύο ἀξιωματικοὶ ἔμειναν κατὰ πρῶτον ἀκίνητοι, καὶ μετ' ὀλίγον ριφθέντες εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως ἐζήτησαν συγγνώμην, καὶ ὤμωσαν πρὸς ἀλλήλους αἰώνιον φιλίαν.

Ὁ βασιλεὺς ποιητὴς καὶ ὁ ἐπικριτής.

Λουδοβίκος ὁ ΙΔ' διεσκέδαζεν ἐνίοτε γράφων στίχους. Ἡμέραν τινὰ γραψας ποιημάτων τοῦ εἶδους *madeigal* (εἶδος εὐφυοῦς ἐπιγράμματος), τὸ ὅποιον δὲν ἤρεσκεν οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, τὸ εἶδειεν εἰς τὸν στρατάρχην Γραμμόντον, λέγων « Κύριε στρατάρχε, ἀναγνώσατε σὰς παρακαλῶ τοὺς στίχους, τούτους καὶ εἶπατέ μοι ἐὰν εἴδετε ποτὲ τοσοῦτον ἀθλίους. Ἐπειδὴ ἔμαθεν ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὴν παίησιν, μοὶ φέρουν παντὸς εἶδους στίχους. » Ὁ δὲ στρατάρχης ἀναγνοὺς εἶπεν εἰς τὸν βασιλέα « Μεγαλειότατε, ἡ ὑμετέρα μεγαλειότης κρίνει θαυμασίως περὶ ὄλων τῶν πραγμάτων τῆ ἀληθείᾳ τοῦτο εἶναι τὸ πλέον ἀνόητον καὶ πλέον γελοῖον μαθρηγάδιον, ὅπου ἀνέγνωσα ποτέ.

Ὁ βασιλεὺς ἤρχισε νὰ γελά λέγων « Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ γράψας αὐτὸ πρέπει νὰ ἦναι ζῶον τετραπόδον; » — « Μεγαλειότατε, δὲν δύναται τις νὰ δώσῃ αὐτῷ καταλλήλοτερον ἐπίθετον. » — « Εὖγε! εἶπεν ὁ βασιλεὺς, χαίρω μεγάλως διότι μοὶ ὠμιλήσατε εἰλικρινῶς· ἐγὼ τὸ ἔγροψα. » — « Ἄ! Μεγα-

λειότατε, όποία προδοσία! παρακαλώ δώσατέ μοι αυτό πάλιν, τό ανέγνωσα βιαστικά. » — « Όχι, Κύριε γρατάρχα, αί πρώται έντυπώσεις είναι πάντοτε αί φυσικώτεραι. »

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΦΥΙΑ ΤΟΥ ΣΑΚΕΣΠΗΡΟΥ.

(Συνέχεια).

Τό λογικόν επιβάλλει μέτρον εις τὰ ήθη του ανθρώπου, και διά τουτο τὰ ήθη του Σακεσπήρου είναι ακανόνισχα· διότι ή γησιία φύσις είναι σφοδρά και παράφορος, δέν παραδέχεται δικαιολογήσεις, δέν ανέχεται τούς χαρακτήρας των άλλων, δέν είναι συγκαταβατική πρὸς τὰς περιστάσεις, αλλά θέλει τυφλῶς και άμετατρέπτως, παραφέρεται εις ύβρεις, είναι παράλογος, όρμητική και θυμώδης ὡς τὰ νήπια. Τά πρόσωπα του Σακεσπήρου έχουν τὸ αίμα βράζον και τήν χείρα πρόθυμον, δέν εϊζεύρουσι να κρατῶνται, παραδίδονται διά μιὰς εις τήν θλίψιν, τήν αγανάκτησιν ή τὸν έρωτά των, και ρίπτονται παράφοροι εις τὸ κατωφερές, όπου κρημνίζει αυτούς τὸ πάθος των. Πόσους ν' αναφέρω; τὸν Τίμονα, τὸν Λεονάτον, τήν Κρεσσίδαν; Απάσας τὰς νεανίδας, και πάντα τὰ κυριώτερα πρόσωπα των μεγάλων δραμάτων του; Ο Σακεσπήρος εικονίζει πανταχοῦ τήν άσυλλόγησιν όρμην του πρώτου αισθήματος· ο Καπουλέττος αναγγέλλει εις τήν θυγατέρα του Ιουλέτταν, ότι εις τρεις ήμέρας χρεωσει να νυμφευθῆ τὸν κόμητα Πάριν, και τῆ λέγει να σεμνύνηται δι' αυτό. Αὐτή δὲ τῷ ἀποκρίνεται ότι δέν σεμνύνεται δι' αυτό, άλλ' ὅτι και οὕτως εχαρισει τὸν κόμητα διά τήν ένδειξιν ταύτην του έρωτός του. Παραβάλλετε τήν μανίαν του Καπουλέττου πρὸς τήν του Όργῶντος, και θέλετε καταμετρήσει τήν διαφοράν μεταξύ των δύο ποιητών και των δύο πολιτισμῶν.

Πῶς! πῶς! Έ, τὸ γνωσκόν! τί σημαίνει τουτο; « Σεμνύνομαι » και έπειτα « Σὰς ευχαρισῶ » και πάλιν « Δέν σὰς ευχαρισῶ », « Καί δέν σεμνύνομαι » χαριτωμένο μου, Δέν θέλω πλέον ευχαρισίας και σεμνότητας, Αλλ' ἄς αποφασίσουν οι ὄραιοι και μικροί πόδες σου Να έλθωσι μετά του Πάριδος εις τήν εκκλησίαν του Αγίου Πέτρου.

Εϊδεμή θα σε πάγω και με τὸ ξύλο, Φύγ' απ' εδῶ αδιάντροπη, συγκαμένη! κιτριναρά! Χλωμή σαν τὸ κερί!

ΙΟΥΛΕΤΤΑ. Πάτερ μου! σε ίκετεύω γονυπετής. Επίτρεψόν μοι να σοι εἶπω μίαν λέξιν.

ΚΑΘΟΥΛΕΤΤΟΣ. Πήγαινε να χαθῆς, χαμένο κορμί, ἀπιθέστατον παλαιοκόριτσον! Σε λέγω να υπάγῃς εις τήν εκκλησίαν τήν έρχμένην πέμπτην.

Εϊ δὲ μή να με βλέπῃς πλέον κατά πρόσωπον. Να μή διμιλήσῃς, να μή επαναλάβῃς, να μή ἀποκριθῆς. Με τρώγει ή πλάκα του χεριού.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΤΟΥ. Εἶσαι πολύ ζωηρός... ΚΑΠΟΥΛΕΤΤΟΣ. Μὰ τήν κοινωνίαν, με κάμνει να τρολλαθῶ· νύκτα και ήμέραν πρωτ και βράδυ

Εϊς τήν οίκίαν μου και εκτός τῆς οίκίας μου μόνος και εν συναναστροφῇ Έξυπνος ή κοιμώμενος μόνην φροντίδα έχον Τὸ να υπανδρεύσω αὐτήν, και τὸρα όπου ἤδρα Ένα Κύριον ήγεμονικῆς καταγωγῆς, Καλὸν τούς τρόπους, νέον και ευγενῶς ἀνατεθραμμένον, Και τοιούτον ὅποιον δύναται να τὸν ἐπιθυμήσῃ ή καρδία του ανθρώπου,

Νὰ βλέπῃ τις μίαν ἀνόητον να δακρύῃ, Μίαν κούτσαν κλαψιάραν, ἐνῷ ή τύχη παρουσιάζεται, Να ἀποκρίνεται, δέν θέλω να επανδρευθῶ, δέν δύναμαι ν' αγαπῶ,

Εἶμαι πολύ νέα — σὰς παρακαλῶ συγχωρησάτέμε. Καλὰ λοιπὸν ἀφοῦ δέν θέλεις να υπανδρευθῆς σε συχωρῶ εἰγώ.

Υπαγε να βόσῃς όπου θέλῃς, δέν θα μένῃς πλέον εις τήν οίκίαν μου.

Ανοίξε τὰ μάτια σου, κύταξε καλά, εἰγὼ δέν ἀσείζομαι. Η πέμπτη πλησιάσε, κάμε τὸν τσαυρόν σου και ἀποφάσισε. Αν ἦσαι κόρη μου, θα σε δώσω εις τὸν φίλον μου.

Αν ὅμως δέν ἦσαι, πήγαινε να χαθῆς, ψιμοζήτει νήστευε και φόρα εις τούς δρόμους.

Διότι, με τήν ζωήν μου δέν σε γνωρίζω πλέον διά κόρην μου Ο τρόπος οὗτος του παροτρύνει τήν θυγατέρα εις γάμον είναι συνήθης εις τὸν Σακεσπήρον και εις τὸν δέκατον έκτον αἰῶνα. Η αντίρρῆσις είναι διά τούς ανθρώπους εκείνους, ότι είναι τὸ έρυθρόν χρώμα διά τούς ταύρους· τούς καθιστᾷ μανιώδεις.

Βλέπει τις καλῶς ότι εις τὸν καιρὸν εκείνον ἐπὶ του θεάτρου ή κοσμιότης ήτο πρᾶγμα άγνωστον. Περιορίζει διότι είναι χαλινός, και διότι περιορίζει ἀποβάλλουσιν αὐτήν. Είναι δῶρον του λογικοῦ και τῆς ήθικῆς, ὡσπερ και ή τραχύτης είναι ἴδιον τῆς φύσεως και του πάθους. Οι λόγοι του Σακεσπήρου είναι τραχεῖς ὡσον ένεςι. Τά πρόσωπά του ονομάζουσι τήν σκάφην σκάσῃν και τὰ σῦκα σῦκα, και φέρουσι τήν διάνοιαν ἀκριβεῖς εἰκόνας του φυσικοῦ έρωτος. Αί συνομιλίαι των εὐγενῶν και δεσποινῶν είναι πλήρεις νοημάτων ἀσέμνων, και πρέπει να εἰσελθῇ τις εις τὸ χαμερπέστατον καπηλεῖον διά ν' αἰκούσῃ παρόμοια τήν σήμερον. Παραδείγματα χάριν, ή συνομιλία τῆς Βεατρίσκης και του Βενεδίκτου (1) προσώπων λίαν καλῶς ἀνατεθραμμένων διά τήν εποχήν εκείνην, και χαϊρόντων ὑπόληψιν άγχινότητας και ευγενείας· των ὁποίων αἱ ὄραιαι ἀποκρίσεις παρέχουσι τέρψιν εις τούς παρευρισκομένους. Αί πνευματώδεις ἀψιμαχίαι των συνίζονται εις τὸ να λέγουσιν ἀλλήλοις ὀρθά κορτὰ, εἶσαι ἀνανδρος, εἶσαι λαίμαργος, εἶσαι ἀνόητος, μασκαράς, ἀσελγής, κτῆνος. — Και σὺ εἶσαι πετεινόμυαλη, παππαγάλος, τρελλή, εἶσαι... (ή λέξις εὔρηται ἐν τῷ κειμένῳ). Εὐκόλως δύναται να έννοήσῃ τις με τί τόνον ὀμιλοῦσι πρὸς ἀλλήλους όταν ἦναι θυμωμένοι. « Εἰπαίτης μεθυμένος, λέγει ή Αἰμιλία ἐν τῷ Οθέλλῳ, δέν ἤθελεν εκσφενδονήσει χειροτέρας ὕβρεις κατά τῆς παλλακίδος του. » Έχουσι γλωσσάριον χυδαϊκῶν λεξέων, τοσοῦτον πλήρες ὡσον τὸ του Ραβελαιίου, και ἐξ αὐτοῦ αῤύονται. Πιάνουσι τήν λάσπην με ταῖς φούχταις, και τήν ρίπτουσι κατά του ἀντιπάλου αὐτῶν, χωρίς να πιστεύουσιν ότι μολύνουσι τὰς χεῖράς των.

(1) Πρόσωπα κωμωδίας ἐπιγεγομένης Much ado about nothing. « Ωδινεν ὄρος και έτεκε μὺν ».

Αί δὲ πράξεις των ἀντιστοιχοῦσιν εις τούς λόγους των προβαίνουσιν ἄνευ αἰδέως ή αἰκτου μέχρι των περάτων του πάθους των· διλιφονοῦσι, δηλιτηριάζουσι, παραβιάζουσι, πυρπολοῦσι, και ή σκηνή πληροῦται βδελυγμάτων. Ο Σακεσπήρος φέρει ἐπὶ του θεάτρου ὅλας τὰς φρικάδεις πράξεις των ἐμφυλίων πολέμων, τα δὲ ήθη ταῦτα είναι ὡς τὰ των λυγῶν και των βαινῶν. Νομίζει τις ότι εἰλεπει θηρία επαναστατήσαντα· τήν φοινικήν ήλιθιότητα λύκου εἰσελθόντος εις μάνδραν, και τήν κτηνωδίαν χειρῖσκου μεθυσκομένου και κυλιμένου ἐν τῇ ἀκοθρασία και ἐν τῷ αἵματι· καταστρέφουσι, φονεύουσιν ἀλλήλους, και έχοντας τούς πόδες ἐμβαμαμένους εις τὸ αίμα, ζητοῦσι να φάγωσι και να πίωσιν· ἐμπηγνύουσι τὰς κεφαλὰς των νεκρῶν εις τὰς αἰχμάς των δοράτων, κάμνουσιν αὐτὰς να φιλοῦσιν ἀλλήλους και να γελῶσιν. Η φύσις ποτὲ δέν εἰσάνῃ ἀσχημότερα, και ὅμως ή ἀσχημία αὐτή είναι ή ἀλήθεια.

Και μήπως τὰ ήθη ταῦτα των ἀθροποφάγων ἀπαντῶνται μόνον μεταξύ του ὄχλου; Οι ήγεμόνες είναι χειρότεροι. Ο διούξ τῆς Κορνουαλλίας διατάσσει να δέσωσιν ἐπὶ έδρου τὸν γέροντα δοῦκα τῆς Γλοκέστης, ὅστις παρέσχε τροπον φυγῆς εις τὸν βασιλέα Λεάρ, τὸν πεθερον του.

Ο ΚΟΡΝΟΥΑΛΗΣ. — Σύρετε τήν καθέκλαν, Θέλω να πατήσω ἐπὶ των ὀφθαλμῶν τουτων (Κρατοῦσι τὸν Γλοκέστην, ἐνῷ ο Κορνουαλης εκβάλλει τὸν ὀφθαλμόν του και πατεῖ ἐπ' αὐτοῦ χομαί.)

ΓΛΟΚΕΣΤΡΗΣ. Ὅστις θέλει να γηράσῃ Ἄς τρέξῃ εις βοήθειάν μου. Ὡ σκληρέ! Ὡ θεοί!

ΡΕΔΑΝΗ (θυγάτηρ του Λεάρου, και αὐτῆ εἰς τὸν πατρός της.) Το αἶλο τὸ μάτι θα ζηλιεύσῃ, εὔγατε και τ' άλλο.

ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΑΠΟΚΡΥΦΑ.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΩΤΟΡΟΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΒΩΒ ΛΑΝΤΕΡΝΑ.

— Άννα Μακ-Φαρλάνη, εἶπε χαμηλῆ τῆ φωνῆ, ἐνῷ ο Πάτερσων· ἔγραφε καθ' ὑπαγόρευσιν του. — Αριθμός 33, εἶδες Κορνιχίλλη, ἀντικρὺ τῆς Φιντζιλαινῆς, δυο ἀδελφῶ, μιὰ γκατὰ θεῖα ή μητέρα... και μιὰ ἀγιοῦρα, ὁ ὅποιος πρέπει να ναι ἀδελφός ή ἀξάδελφος.

— Δέν μ' ἀρέσουν ή ἀγουρίδες, ὑπετονθόρισεν ὁ ἐπιστάτης.

— Φέρνει ἐμπόδιο, αλλά... όταν ἦναι ἀνάγκη, πέρνω ἀπ' αὐ μου και τέτοιαις δουλειαις.

Ο Λαντέρσας ἐκ με φεικνέσαν χειρονομίαν, περὶ τῆς σημασίας, τῆς ὁποίας δέν ἠδύνατο κανεῖς ν' ἀπατηθῆ. Ο Κ. Πάτερσων ἐθεώρησεν αὐτόν κατά πρόσωπον και εἶδον εις γέλωτα.

— Πρέπει να κερδίξῃς μιλλιούνια, μάστρε Ζάκκ, εἶπεν ἀφοῦ εἰσιώπησεν ὀλίγον.

— Εἰγὼ! ὅλα τὰ πάντα είναι ἀκριβὰ ἐντιμώτατε, και δέν έχω ένα λεπτόν εις τήν σακκούλάν μου ἐξὸν ἀπὸ ταῖς τριάντα λίραις που μ' εἶδώσατε. Πολλά τὰ εἴτησας ἐντιμώτατε, ευχαριστῶ· θάρθω πάλιν να σας δῶ σε δεκαπέντε μέραις, διά να δῶ ἂν με χρειάζεσθε.

— Έλα πάλιν αὐριον εἶπεν ὁ Πάτερσων.

Ο Βώθης ἐπένευσε καταφατικῶς και ἐξῆλθεν· οι γεωργοί, και οι πριμηθεις· ἐθεώρησαν αὐτόν διαβαίνοντα μετά φθονεράς όργῆς, άλλ' ο Βώθης τούς εχαίρετσε ταπεινότατα και ἐξῆλθε, ἐξελθόντος δὲ αὐτοῦ ὁ κῶδων του ἐπιστάτου ἠκούσθη, και εις των ὑπηρετῶν ἦλθε ν' αναγγείλῃ εις τούς περιμένοντας ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ ότι ή ἐντιμότης του δέν ἠδύνατο πλέον να τούς δεχθῆ μέχρι τῆς ἐπιούσης.

Ο Βώθης επανέλαθε δρμαίως τήν πορείαν του, άλλ' επειδῆ ήτο ὄρα τετάρτη, και ή νύξ του Λονδίνου ἤρχιζεν, ἐκράτει μετά προσοχῆς τήν χείρα ἐπὶ του θυλακίου του περικλείοντος τὰς τριάκοντα λίρας.

— Λαμπρά δουλειά! εἶλεγε καθ' εαυτόν· θα δώσω και εις τήν ἔγκρατειαν ἐξ πένναις.

Κύριός τις καλῶς περικεκαλυμμένος ἐστῆθη ἐνώπιόν του καθ' ἣν στιγμήν ἐστρεφεν εις Φιντζιλαινῆν. ὁ Βώθης ἠθέλησε να διαβῆ δεξιόθεν ή ἀριστερόθεν, άλλ' ὁ κυριος ἐκόλυσεν αὐτόν διά νεύματος, και τῷ εἶπε μετά Γαλλικῆς προφοράς:

— Φίλε μου, που είναι ή εκκλησία του Αγίου Παύλου;

— Είναι λαμπρά εκκλησία, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ Βώθης.

Μοι δικνύετε τὸν δρόμον;

— Έ! εἶπεν ὁ Βώθης, δυσκολευόμενος δῆθεν — ἂν μου δώσετε δυο σιλλίνια σὰς τὸν δείχνω.

— Δυο σιλλίνια διά μίαν λέξιν! ἀνεβόησεν ὁ Γάλλος...

Ἄς εἶναι τὸν δείχνω για ένα σιλλίνο, Κύρ Φραντζέζε, επειδῆ τις και δέν εἶσαι Ρίτσοσε...

Ο Βώθης ἠπλώσε τήν χείρα. ὁ δὲ ξένος ἐνεβαλεν εις αὐτήν· ο σιλλίτιον γυγυζῶν, και περιφέρων λέξεις ὡγῆ τοσον κυλακευτικὰς περὶ τῆς Αγγλικῆς φιλοξενίας.

— Κολόν είναι, εἶπεν ὁ Βώθης... Δοιπὸν ἀφέντη παγαίνε ὀλίγο, και σ' εκατο πάσσα θα βρεθῆς ἰς τὸν πορτῶ του Αγίου Παύλου.

— Δοιπὸν ήτο ἰσὺν δρόμον μου;

— Ὁλοῖσα ἀφέντη.

Ο Βώθης παρομερίσας εἰσεδυσεν εις τὸ πλῆθος, ἀφίνων τὸν Γάλλον εις τήν αγανάκτησιν και τὸν θυμωσμόν του.

— Να πάγω τώρα να πουλήσω τὸ ὄνομα του Κύρ Έδουάρδου ἰστὸ παλληκαράκι εκείνο; Όχι, ἄς σταθῆ. ἄς αφήσωμε τῆ δουλειά να τρέξῃ μόνηπτης. Αὐτὸ μποροῦσε να του δώσῃ ὑποψίαις και να μὰς χαλάσῃ τῆς δουλειαις. Χῶ, χᾶ, χᾶ! τί καλά παζαρ-

λίκις πού μου κενό ο Κ. Πάτερσων! 'Ο Κύρ' Εδου-
άρδος θά τού τήν ἀρπάξη πριν μπιρέτη ν' ανοίξη
τό στόμα του. Τί μέ μέλει;

Ούτω λοιπόν ο Βώβης δέν ἐξηκολούησε τόν δρό-
μον τῆς Φινελκίνας, καί ἐπειδή δέν ἦτο εἰσέτι ἡ
ώρα τοῦ ὕπνου, ἠθέλησε νά ὠρεληθῆ καί ἀπό τὸ
ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας του. 'Ο Βώβης ἦτο ἐργάτης
ἀκίθεκτος.

— Ἀπόψε, εἶπε κατὰ νοῦν, θά 'πῶ νά δῶ τοὺς
φίλους μου, τὰ παιδιὰ τῆς ἀνταξίσεως. . . ἡ δου-
λαϊὰ πού μου δίνουν δέν εἶναι τόση νόστιμη, καί δέν
μέ πληροῦνει τόσον καλὰ, μὴ τί νά γείνη; πρέ-
πει κανεὶς νά βγάλῃ τὸ ψωμάκι του. . . Μὰ τὸ δι-
άολο! ὁ κειρὸς εἶναι λαμπρὸς γιὰ νά κένη κανεὶς
τὸ ζητιάνο ἀπόψε. 'Η καταχνιὰ εἶναι ζεσὴ, καί ἡ
γρηκίς βγαίνουν ἀπ' τῆς τρύπας των. . . Μὰ πρέ-
πει νά προσέχω ἀπὸ τοὺς πολιομαίνιδες.

Καί ταῦτα εἰπὼν ἔακε πῆδημα, τὸ ὅποιον ἐ-
στρέβλωσεν ὀλόκληρον τὸν κορμὸν του, καί περιποι-
ήσεν αὐτῷ τὴν ἐλευνοτάτην μαρρῆν, ἣν δύναιται νά
ἐπιθυμῆτῃ ὁ ἐπίκτης. Εἶ; ἐκ τῶν ὧμων του ἀνοψώ-
θη καί ὁ ἔτερος κατέπεσεν, ὃ δὲ ἀριστερὸς βραχίον
του στρεβλώθηκε καί ἐστραμμένως, ὑπεκρίνετο ἄριστα
τὴν περκαυσίαν, ἡ δὲ ἀριστερὰ κνήμη του συσχεῖται
ἐκουσίως, ἐχώλωνε καί περὶ τὴν κλονισμὸν, ὅστις ἐ-
κάνει τοὺς θεατὰς εἰς οἶκτον.

Περιεστρέψε βλέμμα πανοῦργον διὰ νά βεβιωθῆ
ἀνὸς πρὸς τὸν ἐλευθέρου πικρὸς εἶδος ἀσυ-
νομικοῦ ὑπαλλήλου, καί διὰ δευτέρου βλέμματος
ἐξελέχθη ἐκ τοῦ πλήθους γραίαν τινὰ φοροῦσαν
εὐρύχωρον κάλυμμα μέλαν, ἣτις τοῦλάχιστον ἐφαί-
νετο νά ἦναι ἡ χήρα πλοιαρχοῦ ἢ ναυκλήρου ἀποθι-
νόντος εἰς τὴν ὑπερσσίαν τῆς πετρίδος.

'Ο Βώβης ἐτίρησε πρὸς αὐτὴν κλονόμενος ὡς
γωλέττα πληττομένη ὑπὸ σφοδρᾶς τρικυμίας.

— Πολυχρονεμένη μου ἀρχόντισσα, ἐκουροῦ-
ρισεν ὀπισθεν, ἔχω ποντήμισυ μέρκις πού δέν ἔ-
φραγα.

Ἡ κυρία ἐτάχυνε τὸ βῆμά της.

— Ὡ καλή μου κυρία! ἐπανελάθεν ὁ Βώβης, ἐ-
λέησαι τὸν κακόμοιρο τὸ καύτη, πού πληγώθηκε
'στὴν ξκουσμένη μάχη τοῦ Τραφκαλᾶρ, καί 'μπρο-
στά 'στά μᾶτια τοῦ ἐδοξότατου Νέλσω, καί δέν
μπορεῖ τώρ νά δουλίψῃ, καί ζητᾷ ἐλεημοσύνη γιὰ
νά ζήσῃ.

— Δέν ἔχω τίποτε, γενναίέ μου καύτη, εἶπεν ἡ
κυρία.

— Ἀλοῖμονον! ἐπανελάθεν ὁ Βώβης, τοῦ κακοῦ
λοιπὸν ὁ ἀπλώτω καί σήμερ αὐτὸ τὸ χέρι πού ἐ-
πικασε τὸ χέρι τοῦ μεγάλου Νέλσω.

Ἡ κυρία ἐθεώρησε μετὰ προσοχῆς τὴν χεῖρα τοῦ
καύτου, διότι τὸ ὄνομα τοῦ Νέλσωτος ἐνεργεῖ πάν-
τοτε θυμωτικῶς ἐπὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὧτός.

— Ἐλέηταί με, καλή μου, Κυρία, εἰδεμὴ θά
πέσω νεκρὸς; 'τὰ ποδάριά σας, ἀπάνω 'σ' αὐταῖς τῆς
πέτρας.

Ἡ κυρία ἐψύχεν εἰς τὸ μέγα θυλάκιόν της, καί

ἐξήγαγεν ἐν τάλληρον τὸ ὅποιον ἐμελλε βέβαιον νά
χρησιμεύσῃ τὸ ἐσπέρκις διὰ νά κένη τὴν παρτίδα
της εἰς τὸ Οὐέστιον (εἰδ. χροτοπικίγιου). ὁ Βώβης
ἐπίλησε τὸ τάλληρον, ἐπικαλούμενος τὴν εὐλογίαν
τοῦ ὕψιστου ἐπὶ τῆς εὐεργετιδῶς του.

— Μιλᾶδου! (ἀρχόντητάμου) ἀνεβόησε ἐπιδι-
ώων τὰ ἔγνη δευτέρου θύλακος, ἣτις κατὰ τὸ δῶ-
κου ἀπὸ τοῦ, εἶχεν ὄψιν τορίδου (logy) — μὴν ἀρή-
σητε ν' ἀπ' θάνη ἀπὸ ἀδυναμίας τῆς πείνας, εἷας
γενναῖος στρατιώτης τοῦ ἡρώε μας, τοῦ μεγαλοδυνά-
μου Δυνκ τοῦ Οὐέλλιγκτω. . . ἔχω πονήντα τρεῖς
πληγὰς, εὐεργετικὰ λακίδη, καί ὁ Νεπιλέως — ὁ
ἴδιος ὁ Νεπολέως, μουσπασε τὴ γάμπκ μέ μιά πο-
δηματολοτζιά. . .

Ἡ Μιλᾶδου τῷ ἔδωκεν ἐν σιλλίνιον διὰ νά τὸν
ἐξφορτωθῆ.

Ἐνῶ δὲ ἐμελλε ν' ἀρήτῃ τὸ πειγίδι του, ἡ θέα
ἀρχαιοπερσιῶ; τινος κυρᾶς κατέβλεπεν αὐτόν ση-
μειωτέον δὲ ὅτι ὁ Βώβης δέν ἠδύνατο νά ἀντέχῃ εἰς
πειρασμὸς τοιοῦτου εἶδους; ἐπλησίασε τὴν κυρίαν
καί ἤρχισε νά τῇ διηγῆται γραφικώτατα τὴν μάχην
τοῦ Τραφκαλᾶρ: ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς διηγῆσεως
τοῦ ἠθάνθη σιθιρὰν τινὰ χεῖρα ἐπικαθήσασαν εἰς
τὸν ὦμόν του.

'Ο Βώβης δέν ἔλαβε πιστῶ; τὸν κόπον τοῦ νά
σραφῆ; νά ἴδῃ; ἐγνώριζε τὴν χεῖρα τοῦ πολιομαίνου
(ἀστειομικοῦ κλητῆρος.)

Διακινήματος τρυφεροῦ τῆς ἀστραπῆς, ὁ κορ-
μὸς του ἀνέλαθε τὴν φυσικὴν του μαρρῆν, καί κα-
τακλύψης σφοδρῶς, ἐξέφυγε τῆς χειρὸς τοῦ κλητῆρος,
καί πρὶν οὕτως λάβῃ ἀμυντικὴν θέσιν, οἱ δύο γρόν-
θοι τοῦ Βώβης κατέπεσαν συγχρόνως ἐπὶ τοῦ στήθους
του, τὸ ὅποιον ἀντήχησεν ὡς τύμπανον.

'Ο κλητῆρ ἐπισεν εἰς τὸν πᾶλόν πρὸς μεγάλην
τέρψιν τῶν μουσχαφτῶν (сочекной) ὁ δὲ Βώβης ἀνε-
χώρησεν, ἔχων ἐλευθέρην τὴν συνείδησιν, καί σπύ-
δων πρὸς ἐντάμωσιν τῆς φίλης τοῦ Ἐγκρατείας, τῆς
ὁποίας τὸ πέντε ποδῶν καί ἐξ δακτύλων ἀνάστημα
ποτὲ δέν τῷ ἐφάνη τόσον θελατικόν, ὅσον τὴν στιγ-
μὴν ταύτην.

— Πηγαίνω 'τὰ παιδιὰ τῆς ἀνταξίσεως κειμὴν
ἄλλη φραῖ, εἶπε. Τὸ μεροκάματο μου τῶσγαλα καί
εἶμι κουρασμένος. 'Ο Δεσπότης εἶναι καλὸς νά με
κάμῃ νά περᾶσω ὅλη τὴ νύκτα γιὰ μιά λίρα. . .
Μιά λίρα δέν εἶναι γιὰ πέταμα! ὅμως ἡ Ἐγκράτεια
μέ προσμένει, τὸ καυμένο τὸ πουλάκι μου. . . Νά
μέ κίψῃ ὁ Θεὸς; ἀν δέν ἔδινα δέκα σιλλίνια νά μὴ
μεθῆ; περὰ μόνον ἐξ φραγῆς τὴν ἐδομαδά.

'Ο Βώβης λοιπὸν ἐπανελάθε τὴν ὁδὸν τοῦ Ἀγι-
Γίλη διὰ τῆς ὁδοῦ Ὀλθόρνου, ἔχων τώρ τὸ μέτω-
πον ὕψηλὰ καί τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια, ὡς ἄν-
θρωπος οὐδεμίαν ἔχων τύψιν συνειδήσεως, καί ὡς
λαθὼν τὸν μισθὸν ἐντίμου ἐργασίας.

IA. Mors ferro nostra mors

(ὁ τῶν ὀπλων θάνατος, θάνατος ἡμῶν).

'Ο γενναῖος καί ὄντως εὐγενὴς Φραγκίσκος Πέο-

σθαλ δέν ἐφόρει εὐθέως εὐγενικὸν τίτλον, κοίτοι
ἀπαλοῦον τῆς εὐνοίας τῆς αὐτῆς, καί δυνάμενος ἐάν
ἤθελε νά λοεθ τοῦλάχιστον τὸν τῷ ἱππότη. Διότι
τὸν τῷ πατρός του Κόμητος τῆς Φίφης εἶχε κλη-
ρονομήσει ὁ πρωτότοκος ἀδελφός του. Κατῶκει δὲ
ἐν Λονδίῳ, ἐν τῷ εἰῶ Δουδλέτ, κτήματι τῆς μπ-
τρὸς του, κειμένῳ ἐν ὀφῷ Φραυρίου (castle street)
πλησίον τῆς πλατείας Καθεδρίσσης. Εἶχε δὲ ἐκτός
τῆς οἰκονόμου του ἕνα μόνον ὑπέρητην, καί αὐτὸ ἀ-
μάξας εἶχεν οὕτε ἱππούς.

Ἡ πρῶτα εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀναπειε, ὅτε
ὁ Στέφανος Μακ-Ναθς ἐπάτησε τὸν οἶδὸν τοῦ οἴ-
κου Δουδλέτ, καί ὑπεδέχθη αὐτὸν ὁ γέρον ὑπέρη-
της τοῦ Φράγκη.

— Καλὴ μέρα μπάμπα Ζάκη, εἶπεν ὁ νέος ἱα-
τρὸς, δέν ἐσοκάλῃ ἀκόμη ὁ οὐθέντης σου;

Ὁ Ζάκης ἦτο γεραρὸς, διακριτικὸς, τίμιος, πιστὸς
καί ἀφωσιωμένος θεράπων. Ἠγάπα περιποθῶς τὸν
αὐθέντην του, καί δέν ἐύρισκεν οὕτῳ ἄλλῳ ἐλάττω-
μα εἰμὴ τὸ ὅτι δέν ὠνεμαζετο τοῦλάχιστον Σίρ Φραγ-
κίσκος Πέροσθαλ ὁ τρισευγενὴς οὗτος, ὁ υἱὸς κόμη-
τος καί τοῦ ὁποίου ἡ μήτηρ, ἡ Δεσποινὴς Δουδλέτ,
εἶλκε τὸ γένος ἐκ τῶν Στευσάρτων, καί εἶχεν ἐν τετάρ-
τῳ τοῦ οἰκοσῆμου τῆς τὸ τῆς Σκωτίας καί τὸ τῶν
Κιυρτενοίων. Ὁ Ζάκης (1) ἤθελεν ἀσμένως χαρίσει
τριῶν ἐτῶν μισθοῦς τι, ἀν ἠδύνατο διὰ τοῦτου νά
τὸν καταπέσει νά λάβῃ ἕνα τίτλον ὁποιοῦδήποτε,
ὅστις ἤθελε τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦ νά λέγῃ ἀνά πᾶσαν
στιγμὴν ἡ *Εὐγενεῖα του*.

Ἐγνώριζε τὸν Στέφανον ἐκ τῆς βρεφικῆς αὐτοῦ ἡλι-
κίας, καί τὴν πρὸς αὐτὸν ἀκραίφῃ φιλίαν τοῦ Φράγκη
διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐσυγχώρει καί εἰς τὸν νέον ἱατρὸν
τὸ ὅτι δέν ἦτο καὶ αὐτὸς εὐγενικῶς καταγωγῆς.

— Ἡ εὐγενεῖα σας θά κόμη μεγάλην εὐχρησίστην
τῆς εὐγενείας του, εἶπε μετ' ἀγάπης καί σεβασμοῦ
— Ἡ εὐγενεῖα του ὠμίλιωσε συχνά περὶ τῆς εὐγενεί-
ας σας. Ἐβόηκε σήμερον τὸ πρῶτ' ἐνωρίς; ἀν ἡ εὐγενεῖα
σας θέλῃ νά τὸν περιμείνῃ, νά σὸς ἀνοίξω τὸ δωμά-
τιον τῆς εὐγενείας του.

Ἐκ τούτου βλέπει τις ὅτι ὁ Ζάκης εἶχε δίκαιον νά
θέλῃ τιτοφόρον τὸν Κύριόν του, διότι τοῦτο ἤθελε
τὸν ἀπαλλάξῃ πλήθους ἐπαναλήψεων.

Ὁ Στέφανος εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἰδιαιτέρον δωμάτιον
τοῦ Φράγκη, τοῦ ὁποίου ἡ περιγραφή δέν ἤθελε
τέρψει πολὺ τὸν ἀναγνώστην. Πολλὰ βιβλία, κειμή-
λιά τινα καλλιτεχνίας, δύο ἢ τρεῖς εἰκονομακροὶ εἰ-
κόνης, καί ἐν εὐμέγεθες εἰκόσημον τοῦ οἴκου Δουδλέτ,
ἀπετελοῦν τὴν διοκόμησιν αὐτῆς.

Ὁ Στέφανος ἐκάθησε πλησίον τοῦ πυρῆς, καί γρέ-
φων τὸ βλέμμα περὶξ ἑαυτοῦ. — Λοιπὸν, εἶπε, τὰ
πάντα εἶναι ὅπως ἦσαν ἄλλοτε; ἰδοὺ οἱ συγγραφεῖς
τούς ὁποίους ἠγαπᾶμεν ἀμφότεροι, ἰδοὺ ἡ εἰκὼν τῆς
ταλαιπώρου Ἐβρίετης; ἀλλὰ πῶς! μήπως ὁ οὐθέντης
σου ἐξῆλθεν ἐντελής; προσέβηκεν ὁ Στέφανος — Ναι,
ἡ εὐγενεῖα του ἐπῆρε μὲζύ του τὰ πιστόλια τοῦ τα-
ξιδίου του. . .

(1) jack ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἰωάννου Γιάγκος.

— Ἀλλὰ δέν βλέπω οἶδὲ τὸ ζῆφος του! Ὁ Ζάκης
ὠχρίσσε μετὰ τρέμου. — Ναι τῷ ὄντι, ἐτραύλισεν. . .
Ἡ εὐγενεῖα σας εἶχε δίκαιον. . . Ὁ Θεὸς νά μᾶς ἐλεήσῃ!

Τί θά 'πῆ τοῦτο; ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος ἰγυερό-
μενος.

— Ἡ εὐγενεῖα του εὐγῆκε πολλὰ ἐνωρίς, ἀπεκρί-
θη ὁ Ζάκης πεπνιγμένη τῇ φωνῇ — τόσον ἐνωρίς,
ὥστε ἡμῶν ἀκόμη στο κρεβάτι. . . δέν τὸν εἶδα. . .
ἐπῆρε καί τὸ σπαθί του. . . καί τὸ. . .

— Μονομαχία! δέικεψεν ὁ Στέφανος.

— Καί ἡ εὐγενεῖα του δέν ἐγύρισεν ἀκόμη! εἶ-
πεν ὁ γέρον ὑπέρητης, καταπίπτων ὑπὸ ἀδυναμίας
ἐπὶ τῆς ἔδρας του.

Ὁ Στέφανος ἤρχισε νά διατρέχῃ τὸν θάλαμον,
ἐμπρὸς καί ὀπίσω μεγάλας βήμασι.

— Μονομαχία! ἐπανελάθε τετορογμένος. — Χθὲς
ἐφθασε καί σήμερον πρῶτ' μονομαχία! . . . Παραξένον! . .
Ἄλλ' ἴσως εἶναι ἐρὶς ἀσήμαντος, καί ἀνευ ἀποτε-
λέσματος. .

Ὁ Ζάκης ἔσεισε βραδέως τὴν πολίαν κεφαλὴν του.

— Ὅ,τι ἐγγίξει τὴν τιμὴν τῶν Περσθαλαίων
εἶχε ἀποτέλεσμα, εἶπεν ὁ ἀφέντης δέν ἐπῆρε τὰ ὀ-
πλα του μονάχα γιὰ νά τὰ δεῖξῃ. . . Κοντεύει μεση-
μέρι καί εἶναι ἑπτὰ ὥραις ἀφ' οὗ ἐβόηκε. Καί ταῦτα
εἰπὼν ἔβαλε το μέτωπόν του μεταξύ τῶν χειρῶν του.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἐψιθύρισε, μὴν ἀφήσῃς
τὸν γέροντα Ζάκην νά ἰδῆ αὐτὸ τὸ κακόν.

— Κακόμοιρε Ζάκη μου, ἐπανελάθεν ὁ Στέφανος,
προσπαθὼν νά καθουχάσῃ καί ἑαυτόν, — ἀδίκως φο-
βούμεθε — Ὁ Φράγκης δέν ἔλαβε καιρὸν νά περιπλε-
χθῆ εἰς σθεράν ἐριν, φθάσας μόλις χθὲς.

— Ἡ εὐγενεῖα του δέν ἐπεσκεφθῆ κἀνέσα, καί
δέν ἐβόηκε παρὰ διὰ νά 'πάγῃ 'στὴν χορὸν τοῦ Λόρ-
δου Τρέωρ. . .

— Τοῦ Λόρδου Τρέωρ! ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος
τὸν ὅποιον αἰφνης κατέπληξεν αἰφνιδίως ἰδέα, καί
μετ' ὀλίγον προσέβηκεν. Ὁ Μορκέσιος Ρίο-Σάντος!

Ὁ Ζάκης ὅμως τὸν ἐθεώρει χωρὶς νά ἐνοη τί-
ποτε.

— Ὁ Μορκέσιος, ἐπανελάθε μετὰ περιφρονησεως,
ὁ Μορκέσιος Ρίο-Σάντος! ὀλοι αὐτοὶ οἱ ξένοι σου
εἶναι μαρκέζοι, καί τὸ νεμίζουν ἀτιμίαν νά ὀνομά-
ζωνται μόνον βορόνοι. Ἡ εὐγενεῖα του δέν γνωρίζει
αὐτὸν τὸν μαρκέζον.

— Ὁ Ρίο-Σάντος! εἶπε πάλιν ὁ Στέφανος; πρέ-
πει νά συνεκρούσῃσαν. . . καί πού νά μαθαμεν, ὦ
Θεέ! . . πού νά πληροφορηθῶμεν.

— Πού νά τρεῖω; ἐπρόσθεσεν ὁ Ζάκης γιὰ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ, ἀφέντη, λυπήσου ἐμένα τὸν γέροντα τὸν
ταλαιπώρον δέν ἐκατάλαθα τοὺς λόγους σας, ἀλλὰ
συμπεραίνω. . . Ἢ, ἀν ἠξέυρετε πού εἶναι ὁ οὐθέντης
μου πέμου το. . . Θά τρέω, καί ἀν πρὶκεται ν' ἀπο-
θάνω 'τὸν δρόμον, θά προσπαθήσω νά τοῦ φέρω βο-
θηθιαν. . . Ἢ, ἀφέντη μου, ὦ ἀγοπημένε μου Φράγκη
εἶπε στουρῶν τὸς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους καί χύ-

των δάκρυα. — Ω φράγκη μου! πού σ' έκρατούσα βρέφους στην άγκάλην μου, και σ' έκουνούσα μέσα στην κούνιαν, ώ αγαπημένε μου φράγκη!

Ο Στέφανος, του οποίου η άνησυχία τυζανεν εκ της άδημονίας του γέροντος Ζάκη, έπληοίκασεν εις το παράθυρον, και άνύψωσεν αυτομάτως το παραπέτασμα.

Άμαξά τις ένεφανίσθη την στιγμήν ταύτην παραμείβουσα την γωνίαν της όδου του Άντιβασιλέως (Regent-Street — Άλκυμνον! εξηκολούθησεν ο Ζάκης. — αυτό το σπατι δεν είναι χαλορίζικο. . . Σχεδόν όλαι οι Περσάδες έτοιμοί απέθαναν εις μονομαχίαν, από πατέρα εις υίο. . . και το βήτην όπου είναι γραμμένον δλόγυρα εις το οικόσημον, φαίνεται κίονια και αιματόγραφη φοβέρα.

Ο Στέφανος έστράφη διά ν' άναγνώσθην την επιγραφήν.

— Mors ferro nostra mors! (ο των όπλων θάνατος, θάνατος ήμων).

Υπάρχουσι στιγμαί, εν αις η πάσχουσα ψυχή παραδέχεται άδιστάκτως τα πλέον δεισιδαίμονα προαισθήματα. — Ο Στέφανος άπέστρεψε το βλέμμα εκ της επιγραφής μετά φρίκης, τώ έβάνη ότι είδεν αίμα επί της λαμπράς μίλτου του μεγάλου εκείνου οικόσημου. τώ έβάνη ότι είδε δάκρυα υπό τα άγέρωχα βλέφαρα των εύγενών Λόρδων, των οποίων αι εικόνας εκόσμου τον τοίχους του δωματίου.

— Mors ferro nostra mors! επανέλαθεν ο γέρον Ζάκης. — Την τελευταίαν φράξιν όπου ήκουσα να προφέρη τους λόγους τούτους, ήτον από το στόμα του πατρός της εύγενείας του, του μακαρίτου κόμητος της Φίρης. Κύριος αναπαύσαι την ψυχήν της άρχοντιάς σου! — Τους επρόφερνεν, ο άφέντης μου, συνοδεύοντας το λείψανον του πρωτοτόκου υίου του, ο όποιος απέθανε σέ μονομαχίαν.

Ο Στέφανος δεν ήκουσεν. Η άμαξα έστάθη πρό των βαθμιδών του οικίου Δουδλέη, και δύο άνθρωποι άγνωστοι εξήλθον αυτής. βοηθούμενοι δε υπό του άμαξηλάτου, άνεσήκωσαν ακίνητον τι πρῆγμα εξηπλωμένον έφ' ενός των έδωλιών του όχήματος.

Ο Στέφανος εξέπεμψε κραυγήν σπαραξικάρδιον.

— φράγκη! ταλαίπωρε φράγκη μου! άνέκραξεν όρμών έξω της οικίας.

Ο Γέρον Ζάκης έδραμεν εις το παράθυρον και έβρίψε το βλέμμα του κάτω.

— Η εύγενεία του! έτραύλισε, καταπίπτων βρέφους και ύπιος. — Mors ferro nostra mors!

Ελαιποθύμησεν.

Ότε δε συνήλθεν, εκειτο εις τον αυτόν τόπον όπου είχε πέσει. ούδεις άνήγειρεν αυτόν.

Διέτρεξε με βλέμμα θαμβόν και ήλθη τον θάλαμον, όστις ήτο έγκαταλειμμένος.

Το δεινόν θέαμα περιστρέφεται συγκεχυμένον εις εις την μνήμην του, και δεν ήθελε να εισέλθην εις αυτόν. είχεν άμυδράν τινα συνείδησιν του φρικώδους

δυστυχήματος, αλλά δεν ήδύνατο, και ίσως δεν ήθελε να φωτίση το παρήγορον σκότος της διανοίας του, διότι ήξευρεν ότι το φως ήθελεν άποκαλύψει αυτόν την υπερβάλλουσαν όδύνην του.

Εφ' απεύρευγεν ούτω πάσαν ένδιάθετον εξήγησιν, το βλέμμα του έπεσεν επί του μεγάλου οικόσημου. εις την περιφέρειαν του ύπαιθρου η ή λατινική επιγραφή και η καρδιά του διεπερασθη ως υπό κεραυνού.

— Η εύγενεία του! ανέκραξε λιγώως. — μονομαχία. . . αίμα! . . . είδα το κορμί του φράγκη Περσάδα!

— Σούστ! είπε φωνή τις εκ της ήμικονιχθείσης θύρας, αν αγαπής την ζωήν σου σιώπα!

Και πάλιν εκλείσθη η θύρα.

Ο Ζάκης προσεπρόμομος επί των γονάτων έβησε μέχρι του ούδου.

— Δεν άκούεται τίποτε, έψθίρισε, προστριμύζων το ους εις τας κλειδώσεις της θύρας. Τίποτε, τίποτε! Θεέ μου! τί τρέχει; Είναι ζωντανος; η. . .

Ο Ζάκης δεν έτόλμησε ν' άποπερνή τον λογισμόν του.

Ελαφρός τις κρότος ήκούσθη εις τον προσκείμενον θάλαμον, ως το τρίξιμον δύο σιδήρων προστριμύζων. Ο Ζάκης ήγέρθη πάλιν και προσκολλήσας τον όφθαλμόν εις το κλείθρον. είδεν εν τώ μέσω του ήλαμου την κλίνην του κυρίου του, την όπου είχαν εξαγάγει εκ του πικτού, δια να έχωσι περισσότερον φως. εκειτο δε επ' αυτής ακίνητος ο Φραγκίσκος Πέρσηβαλ, με κλειστους όφθαλμούς, πελιδνόν πρόσωπον, και μέλη καταπεπιτοκότα, ως τα μέλη πτώματος.

Τηδε κάκεισε επί του έδάφους υπήρχον όθόναι καθημαγμέναι, πλησίον δε της θυρίδος ο Στέφανος καθημένος ώχρος και με κεφαλήν κεκλιμένην, εκάλυπτε το πρόσωπον με τας δύο του χείρας. εκάτερωθεν δε της κλίνης δύο άγνωστοι ίσταντο όρθιοι και ο μιν εξ αυτών ένδεδυμένος μέλανα και με χαρακτήρας μαρμαρίνου άπειθείας, εκράτει τον σφισμόν του φράγκη, ο δε δεύτερος είχε τας χείρας άνερασμένους, και με τας αίμοθαφείς χείρας του εκράτει μακρόν σιδηρούν εργαλείον, του οποίου το άκρον εκρύπτετο υπό τον αίματόφυρτον χιτώνα του ταλαίπωρου φράγκη. Το δεύτερον τουτο πρόσωπον δεν ήτο κατώτερον προς του πρώτου ως προς την άπάθειαν. ούτος δε ήν ο άνοιξας την θύραν δια να επιβάλη σιωπήν.

Ο Ζάκης δεν άνέπνευεν. όλαι αι δυνάμεις του συνεκεντρώθησαν εις την όρασίν του. ο μέλανα ένδεδυμένος, όστις αναμφισβόλος ήτο ίατρος, εξηκολούθει να ψαύη τον σφισμόν του φράγκη. ο έτερος των άγνωστων, ο όσθηος του πρώτου κατά τα φαινόμενα, εισήγε τον καθετήρα του εις την πληγήν, έψαυεν, εξέταζε και εκίνει την κεφαλήν με ύφος άβεβαιότητος επρόφερε λέξεις τινάς τας οποίας ο Ζάκης δεν ήδυνήθη ν' άκούσθην. ο δε μελανειμών άνθρώπος άπεκρίθη ύψώνων τους ώμους, και επιμηδιών εις τρόπον παράδοξον.

— Τί τρέχει άρά γες! ήρώτησε καθ' έαυτόν, και τί θέλει να πη αυτό το γέλιο. τάχα νάσαι για σωτηρία; . . .

— Ο συμβουθής άπέστρεψε τότε τον σιματοβαφή καθετήρα του, και καταμέτρησεν άπαθώς το βάθος του τραύματος.

— Ο Ζάκης δεν ήδύνατο πλέον να εσταχθή. εκίνησεν ελαφρά το έμβολον και η θύρα ήμικνεώθη. αλλά τουτο δεν είλκυσε την προσοχήν των δυο άγνώστων και ήδύνατο μεν ούτω ν' άκούσθην αλλά δεν ήδύνατο πλέον να βλέψη.

ΙΒ'. Η ΦΙΑΛΗ.

Ο συμβουθής έλάλησε πρώτος.

— Άκόμη μισή γραμμή είπε γαμνή τη φωνή και η βραγχία άρτηρία ήθελε προσβληθή.

— Μισή γραμμή! Ράουλη, επανέλαθεν ο μελανειμών με τον αυτόν τόνον. — είσαι βεβαιος Ράουλη ότι η άρτηρία δεν είναι βεβλαμμένη;

— Βεβαιότατος, κύριε. χρειάζεται μισή γραμμή, γεμάτα γεμάτα!

Στιγμή σιωπής ηκολούθησεν εις τους λόγους τούτους. ο Ζάκης. όστις δεν ήκουε πλέον, προσήρμωσε πάλιν τον όφθαλμόν εις την όπήν του κλείθρου.

Ο βοηθός είχεν έγχειρίσει εις τον προύστραμένον του τον καθημαγμένον καθετήρα του. Η δεξιά χείρ του εκρύπτετο υπό το φόρεμά του, εις δε την άριστεράν του εκράτει φάκελλον ζαντού.

— Εχτόν! είπε κατά νοών ο ταλαίπωρος Ζάκης, του οποίου ο παρατεταμένος σναγμός διήγειρε το κατατεθλιμμένον στήθος του. λοιπόν έλπίζου να τον σώσουν!

Δεν ένόησε τίποτε εκ της συνομιλίας των δύο έξοχωτάτων, αλλά ο διακριτικός νοός του τώ υπηγόρευσε ότι το επιτιθέμενον φάρμακον είναι ένέχυρον έλπίδος, και: δεν περιβάλλουτιν ειμή τους ζωντας.

Και ταυτα έχων εν νώ εξηκολούθει να βλέψη. Ο χειρουργικός βοηθός πριν η εκβάλη την χείρα, ήτις εκρύπτετο υπό το φόρεμά του, έβρίψε βλέμμα προσοχής και φόβου προς το μέρος του Στεφάνου Μάκ-Ναθη, όστις διετελει ακίνητος και σχεδόν άναίσθητος. Νεών δε δια της κεφαλής έδειξεν αυτόν εις τον ίατρον, όστις έφερε την χείρα πλαγίως επί των όφρών, δια να εξετάσθην μετά προσοχής τον Στέφανον.

Το διπλούν τουτο κίνημα εξέπληξε τον γέροντα Ζάκη. Προς τί η δυσπιστία αυτή; προς τί η προφύλαξις;

Ο ίατρος καταβιάζων την χείρα, ήνώξε το στόμα δια να όμιλήσθην, ο δε Ζάκης προσήρμωσε πάλιν το ους εις το άνοιγμα της θύρας.

— Ο νέος ούτος δεν βλέπει τίποτε, είπεν ο ίατρος χαμηλή τη φωνή, κάμστε ό,τι σας διέταξα.

Και πάλιν σιωπή. ως ο Ζάκης άνησυχών επί μάλλον και μάλλον, επείραθη να ίδη πάλιν δια της όπης του κλείθρου, και είδε τον συμβουθόν εκβάλοντα εκ του κόλπου μικράν φιάλην, της οποίας

περιέερεψε ταχέως το κρυάλλινον πώμα. Προσήρμωσε αυτην εις το ζαντόν, αλλά πριν ποτίσθην αυτην έβρίψε πάλιν το βλέμμα προς τον Στέφανον, και τοιοϋτον βλέμμα ως η καρδιά του γέροντος Ζάκη εκίρτησεν έντός του. Ο Στέφανος δεν εκίνηθη, ο δε ίατρος ένευσσε πρεστακτικώτατα. — Ο Ράουλης έστάλαξε μιαν σταγόνα του περιεχομένου της φιάλης επί του ζαντού. την δε στιγμήν ταυτην ο Στέφανος εκίνηθη, ο δε Ράουλης ιδών τουτο ώχρίασε τρέμων. αντι δε να επιθέσθην το ζαντόν εις την πληγήν, το άφηκε να πέσθην, και το επάτησεν υπό τον πόδα του.

Η τρομερά αυτη ύποψία, ήτις τυζανε πρό τιτων στιγμών εις τον εκκέφαλον του Ζάκη, εξεβρόχη είνης, και μετεβλήθη εις βεβαιότητα. Περιέερεψε τα βλέμματά του ζητών όπλον εύρων δε Σκωτικήν έγχειρίδιον κρεμάμενον εις τον τοίχον, έβραχάτο αυτό, ώθησε την θύραν, και εισώρησεν εις τον θάλαμον όπου εκειτο ο αυθέντης του.

— Εύγενέστατε Κύριε Στέφανε! άνεβόησε, δεν βλέπετε τί τρέχει εδώ!

— Σιωπή! έφώναξεν ο Ράουλης με παντοίας χειρονομίας, και δεικνύων τον τραυματίαν.

— Σιώπα σύ! κοκροζικε φονιά! . . . άπεκρίθη ο Ζάκης. ήμουν εκει πέρα (δεικνύων την θύραν) και είδα όλα τα πάντα!

— Τρελλός είν' αυτός; ήρώτησεν ο ίατρος άπεινώμενος εις τον Στέφανον. κάμστε να εξέλθην, ειδή με δεν αναδέχομαι πλέον ουδεμίαν εύθύνην περι του εύγενεστά του φραγκίσκου Περσάδα.

Ο Στέφανος ήγέρθη, και έδωλεπεν έναλλάξ τον Ζάκη και τον Ράουλην, όστις κατώρθωσε πάλιν ν' αναλάβη την άπάθειάν του.

— Σιώπα, Ζάκη! είπε τέλος πάντων, — και ύμεις ίατρέ, δια το όνομα του θεού τελειώσατε γρήγορα την επίδεσιν της πληγής, ήτις φεθούμαι άνεβλήθη επί πολύ.

Ο Ζάκης έτέθη μεταξύ του κυρίου του και του ίατρού.

— Εύγενέστατε! είπεν άπεινώμενος προς τον Στέφανον εύπεβάστως, αλλά με τόνον σταθερόν, — σέβομαι τας διαταγάς σας διότι είσθε φίλος του Πέρσηβαλ, αλλά ο άνθρωπος ούτος δεν θέλει βάλει πλέον την χείρα επί του κυρίου μου, ος; το όμνύω, μα το μέγα οικόσημόν μας!

— Ο υπηρέτης ούτος είναι παράφρων, επανέλαθεν ο ίατρος μετά ψυχρότητος. Αναβάλλων την θεραπείαν μας θα φονεύσθην τον εύγενέστατον Κύριον, τισούτον βεβαιώς. ύσαν αν επληττειν αυτόν με το έγχειρίδιον το όποιον κρατεί εις την χείρα.

Ο Ζάκης ήσχισε να τρέμη από κεφαλής μέχρι ποδών. το δέρμα του κρανίου του διεπερίσθη υπό ψυχρού ιδρώτος υπό τους άραιούς πλυκάμους της λευκοφαίου κόμης του, αλλά δεν εκίνηθη.

— Είδον, είπε μετά χαμηλής και βεβίσης φωνής, — μη άμφισβόλλετε περι του, ό,τι μελλω να σας

εἶπω κύριε Μάκ-Νάβη· διότι σὰς ὁμύω εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀποθανόντος πατρός μου, καὶ πρέπει νὰ ἐξεύρητε ἐπιτότι δὲν εἶπα ψεύματα... Πρὸ ἐλίγθου ἔγεινε ἀπόπειρα δολοφονίας... ἐδῶ... πρὸ ὀλίγων στιγμῶν... ἐπὶ παρουσίᾳ ὑμῶν... δολοφονία κατ' ἀνθρώπου ἀγωνιῶντος... ὦ! τὸ εἶδον σὰς λέγω· οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἠθέλησαν νὰ φονεύσωσι τὸν Πέροσθαλ. Ὁ Στέφανος προσήλωσε ἐπὶ τοῦ Δόκτωρος Μούρη βλέμμα ὄξυ καὶ ἐταστικόν.

— Ὁ ὑπέρτης οὗτος εἶναι ὁ ἀξιολογώτατος τῶν ἀνθρώπων ὅσους γνωρίζω, εἶπεν· ἐτιδὲ ὁ Δόκτωρ Μούρης εἶναι ἐκ τῶν ἐνδοξοτάτων μετῶν τῆς βασιλικῆς Σχολῆς, καὶ κλίνω τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τῆς βαθείας σοφίας καὶ τῶν πολιτίμων φώτων του... ἀλλ' ὁ κύριος οὗτος εἶναι φίλος μου, συγχωρήσατε λοιπὸν τὰς ἀλοκότους ὑποψίας μου, καὶ ἐπιτρέψατε νὰ σὰς γείω βοήθος εἰς τὴν θεραπείαν τὴν ὁποίαν, ἢν μελλετέ νὰ ἐξακολουθήσατε, εἶμαι προλύτης τῆς Ὄξονίας Κύριε.

Ὁ Στέφανος ἀνέστρεψε ζωηρῶς τὰς χειρίδας του.

— Εὐγενέστατε, εἶπεν ὁ Ζάκης προσέχετε!...

Καὶ πλησιάζας πάραυτα εἰς τὸν νέον, τῷ εἶπε λέξεις τινας εἰς τὸ εὖς. Ἐνῶ δὲ ὠρίζετο οὕτω χαμηλῆ τῆς ζωῆς, ὁ Ράουλης, ἔκυψεν ἔλαφρὰ, καὶ ἀνέλαβε τὸ ξαντὸν τὸ ὅποιον ἦτο ὑπὸ τὸν πόδα του, ἔπειτα δὲ ἐκύταξε τὸν ἱατρὸν ὅστις ἔνευσεν ἀναισθητικῶς διὰ τοῦ βλέμματός· ὁ δὲ Ράουλης ἐνοήσας αὐτὸν ἔγεινε ἄφαντος.

— Εἶναι ἀδύνατον! εἶπεν ὁ Στέφανος, ἀπεκρινόμενος εἰς τὴν ἐκμυστρεύσειν τοῦ γέροντος ὑπὲρ τοῦ.

— Ἀδύνατον, εὐγενέστατε; ἀνεβόησεν ὁ Ζάκης. Λοιπὸν ἂς μ' ἀφήσουν νὰ ψάξω τὸν κατεργάτην ἐκεῖνον ἕως τὸ δέμμα· δύναμαι νὰ εὕρω πάλιν τὴν φιάλην ἐκείνην...

Καὶ ταῦτα εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ράουλη, καὶ ὁ Στέφανος ἐστράφη μετ' αὐτοῦ καὶ τότε μόνον ἐνόησαν ὅτι εἶχε φύγει.

— Βλέπετε λοιπὸν, εὐγενέστατε! εἶπεν ὁ Ζάκης μετὰ πιστεύετε τῷ ἄνθρωπῳ;

Ὁ Στέφανος προσήλωσε βλέμμα διαπερσοικὸν καὶ ἐπιπληκτικὸν ἐπὶ τοῦ ἱατροῦ, ὅστις ἐκράτει τοὺς βροχιόνας σωστοκυμωμένους ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ ἔμεινε ἀκίνητος, θεωρῶν πάντα τὰ συμβαίνοντα μετὰ βλέμμα περιεφρονητικόν.

Ἦτο ἀθρηωπὸς περίπτου τεσσάρων ἐτῶν, μεγάλου ἀναστήματος, καὶ ἐντελεῖς κατασκευῆς.

Τὸ ἦδη ἀνοσταλτικὸν μέτωπόν του ἐξέφραζεν ἔπορρον καὶ νημερῆς· τὸ δὲ ὄξυ καὶ βεβύ βλέμμα του, ἠδύνατο ἐν δεινῇ τῇ ἐκφραζῆς μεγαλειοπρεπείῳ καὶ σοβαρότητι, ἀλλ' ἐτίετο πάλιν ὑπέφαινε πανουργίαν καὶ διλιγνιστὸν, διὰ τῶν συγκεχυμένων ἀκρίτων τῶν μορῶν βλεφάρων του.

Ὁ Δόκτωρ Νείργς ἦτο ἐκ τῶν τῶν μορῶν δυνάμεων καὶ τιμαμένων μετῶν τῆς βασιλικῆς Σχολῆς ἢ γὰρ τῆς ἐπειρας, καὶ ὡς τιαυτῆς πρὸς ἐξυλάσειν οὐτὴν καὶ τὸς ἐπιψίος.

Ὁ Στέφανος, ὅστις εἰς τὴν ὕψιν τοῦ Φράγκου ἔμεινε ἐμβρόχτος, ἤθελε βεβαίως νικήσει τὴν ἠθικὴν κατάπτωσίν του, ἂν ἡ παρουσία τοῦ Δόκτωρος Μούρη δὲ ἠγγυᾶτα αὐτῷ ἀρκούντως ὅτι πᾶν μέτρον θεραπείας ὑπ' αὐτοῦ λαμβανόμενον ἠθέληεν εἶναι τὸ καλλίστον, καὶ ἠθέληεν ἐκτελεσθῆ εἰς τρόπον ἀνεπίληπτον· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐνέδωκεν εἰς τὴν ἠλίψιν του, καὶ ἔκαρμεν ὡς οἱ κυδευταὶ ἐκεῖνοι, εἴτινες κλειοῦσι τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ δὲν τοὺς ἀνοίγουσιν, εἰμὴ ἀφ' ἡ τύχη ἀποφασιστῆ· ἀλλ' ὡς εἶδομεν ἡ ἔγερσις δὲν ὑπῆρξε τῶσιν εὐχάριστος.

Ἀλλ' ὅτι ἡμεῖς διηγήθημεν διὰ πολλῶν γίγων συνέβη ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν· διότι ὅτε ὁ Ράουλης ἐκδ' ὄχθεις ἐξῆλθε τοῦ αἵλου δουδλείου δὲν εἶχε παρέλθει τὸ ὄγδον μίας ὥρας ἀφ' οὗτου εἶχεν εἰσελθεῖ.

Οὕτω λοιπὸν δέκα μόνον λεπτὰ ἀπωλείσθησαν διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ Φράγκου Πέροσθαλ.

— Ἐξυγῶντατε εἶπεν ὁ Στέφανος, τοῦ ὁποῦ ἡ φυσικὴ ἀπάθεια ἐπαλαίε κατὰ τῆς ἐαυτοῦ ἀναγκαστικῶς, ὁ καλοκάγαθος οὗτος ὑπέρτης δὲν εἶναι ποσὸς παραφρων... Οἱ ὀφθαλμοὶ του δὲν τὸν ἠπάτησαν... ἀλλ' ὡς τῆς φυγῆς τοῦ ἀβλήτου ἐκεῖνου μᾶς τὸ ἀποδεικνύει ἀρκούντως.

Τολμᾶτε νὰ με καταγορήσατε, κύριε;

— Ἄς μὴ χάσωμεν τὸν καιρὸν μας εἰς ματαίαν φιλονεικίαν ἂν ἀγαπάτε... ἀξίω νὰ ἐκτελέσητε ἀμέσως τὴν ἐπίδειξιν τοῦ Φραγκίσκου Πέροσθαλ... ἀμέσως σὰς λέγω, μετὰ ἐνοεῖτε;..

— Ἀμέσως, εἶπεν ὁ Μούρης! Τοῦτο ἑμιαίζει προσταγὴν Κύριε.

— Ναι, καὶ εἶναι προσταγὴ, εἶπεν ὁ Στέφανος μετὰ σταθερότητος.

Ὁ ἱατρὸς συνωφρῶσε, καὶ ἀπιστοχώρησε κατὰ ἐν ἑμῶν· αἱ χεῖρες ἐκυβήθησαν αὐτομάτως εἰς τὰ εὐρύχωρα θυλάκια τοῦ μελανοῦ ἐπειδὴ τοῦ του, καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ἐξέφραζεν ἀπειλήν· ἀλλ' οἴφνης πάλιν τὸ μειωπόντου κατέστη γαλήνιον, ἐν ᾧ στεναγμὸς πικρὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειλέων του.

— Κύριε προλύτα τῆς Ὄξονίας, εἶπε μετὰ βεβαιωμένης ἐβθυμίας, ἐταίμασατε τὰ δέματα καὶ τὸ ξαντὸν, εἶμαι ἐταίμας νὰ ἐπιδέσω τὴν πληγὴν τοῦ κυρίου τούτου.

Ἡ ἐργασία ἤρχισε πόρρουτα· ὁ δὲ Μούρης δαμοζόμενος ἀδιακρίτως ὑπὸ τοῦ ἱμπερίου βλέμματός του νέου συνοδίου του, ἐπέδραξεν ὅλην τὴν ἰκανότητά του, ἥτις εἶχε περιποιήσει αὐτῷ τὸσούτην φάμπην, εἶαν οὐδεὶς ἀπῆλθε τῶν ἀντιζήλων του.

Ὁ Στέφανος, καίτοι ἐκτελῶν τὸς διαταγὰς του μετὰ λεπτομερῆς ὀκρίσεως, ἠκολούθει πάντα τὰ κινήματά του διὰ ἐλέμματος πληγῆς ἀνευχίας, διὸ ὁ Δόκτωρ ἐπρεσποῦναι νὰ ἐκδικηθῆ, διατηρῶν τὸ πικρὸν καὶ χλευαστικὸν μειδιῶντά του.

Ὅπισθεν αὐτοῦ ἴσαστο ὁ Ζάκης. Ὁ γέροντος ὑπέρτης δὲν εἶχεν ἐτι ὅτι βάλει τὸς ὑπεψίος του· ἐξήκο-

λοῦθει κρατῶν τὸ ἐγγχειρίδιον εἰς τὴν χεῖρά του, καὶ τὸ ἐλέμμα του ἠρώτα ἀδιακρίτως τὸ τοῦ Στεφανου. Ἦν ἐτοιμὸς νὰ κτυπήτῃ ἀνηλεῶς, εἰς τὸ ἐλάχιστον νεῦμα τοῦ νέου ἱατροῦ.

Τέλος ἡ ἐπίδειξις ἐτελείωσε, καὶ ἀνεπίσθητον ἐρήθημα ἤρχισε νὰ φάνεται ἐπὶ τῶν λευκῶν χειλέ- του τραυματίου· ὁ Ζάκης ἤρχισε νὰ μειδιᾷ δακρύων καὶ τὸ ἐγγχειρίδιον ἔπεσεν ἐκ τῆς χειρός του· δὲν ἐθεώρει πλέον τὸν Μούρη ὡς δολοφόνον ἀλλ' ὡς σωτήρα. — Ὁ θεὸς νὰ σὲ πολυχρονήτῃ! ἐψιθύρισε ὀπισθεν τοῦ ἱατροῦ, καὶ ὁ θεὸς νὰ με συγχωρήσῃ, διότι εἶχα ἀδικῶν νὰ σὲ καταγορήσω πρὸ ὀλίγου.

Ὁ Δόκτωρ δὲν κατεδέχθη, οὔτε νὰ στραφῆ οὔτε νὰ τῷ ἀποκριθῆ.

— Ὁ κύριος οὗτος ἐσώθη, εἶπεν εἰς τὸν Στέφανον· εἰς πρωτοπειρῶν χεῖρας ἢ πληγῆς τοῦ ἠδύνατο νὰ κτυπήτῃ θανατηφόρος, ἀλλ' ἦν πᾶσα προσφύλαξις ἀνθρωπίνῃ ἐλήθη, καὶ σὰς ἐγγυῶμαι περὶ τῆς ζωῆς του.

Ὁ Στέφανος ὑπέκλινε, καὶ ἐξείλεν ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου του χαρτονόμισμα πέντε λιρῶν, ὅπερ προσήγεινε εἰς τὸν ἱατρὸν· ἀλλ' ὁ κύριος Μούρης ἀπειποιήθη τὴν ἀνταμοιβὴν ταύτην ἀνεπιτηδεύτως.

— Δὲν ἔχω πλέον ἐδῶ τίποτε νὰ κίμω, εἶπε λαμβάνων τὴν βακτηρίαν καὶ τὰς χειρίδας του. — ὑποθέτω ὅτι δὲν ἀγαπάτε νὰ με κρατήτε περισσώτερον.

— Εἶσθε ἐλεύθερος, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Στέφανος.

— Πᾶσι καλὰ ἀπεκρίθη ὁ κύριος Μούρης διευθυ- νόμος πρὸς τὴν θύραν· ἐστάθη δὲ μίαν στιγμήν πρὶν ὑπερβῆ τὸν οὐδὸν· ἔχωσε πάλιν τὰς δύο του χεῖρας εἰς τὰ εὐρύχωρα θυλάκια τοῦ μελανοῦ ἐπει- δὴ τοῦ, καὶ στραφείς, — Ἐπειδὴ τῶρα με κρατῶτε ἐλεύθερον, εἶπε στηριζόμενος ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης λέξεως, ἐπιθυμῶ νὰ μάθετε, νῆς κυριέμου, ὅτι πάντοτε ὑπῆρξα τοιοῦτος... εἰς τὸ ἡμέτερον ἐπάγγελμα (ὡς θέλετε μάθετε βραδύτερον) πολλὰκις εἴμεθα ἐκτεθειμένοι εἰς κινδυνώδεις ἐνέδρας· εἶναι λοιπὸν ἴδιον τῆς ἀπλουστᾶτος φρονήσεως, τὸ νὰ μὴ ἀφήτῃ τις νὰ τὸν συλλαβῶσιν ἐξ ἀπροόπτου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέβλαεν ἀπὸ τὰ θυλάκιά του τὰς δύο χεῖράς του, ὧν ἐκείνη ἐκράτει διὰ τῆς ἀετηρίδος ἐν δυνατὸν πιστόλιον.

— Αὐτὰ, εἶπεν, εἶναι ἐπιχειρήματα, τὰ ὅποια ἡ ὀξυφρόνη δὲν μᾶς διδάσκει, ἀλλὰ μᾶς τὰ διδάσκει τὸ Λονδίον, καὶ πλέον ἀναντιβῆτα τούτων ἐγὼ δὲν γνωρίζω. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι εἶχον ἰκανὰ μέτρα διὰ νὰ σὰς ἀναγκάσω νὰ με ἀφήτῃτε ἐλεύθερον τὴν διά- βασιν, καὶ ὅτι δὲν ἐφοβούμην πάλιν τὸ ἐτρωριασμένον μαχίρι τοῦ γέροντος ὀρεινοῦ τῆς Σκωτίας... ἀλλὰ δὲν ἠθέλησα νὰ ἐξέλθω ἐντεῦθεν, χωρὶς νὰ ἀντιτάξω εἰς ἀνόητον ὑποψίαν ὀλικὴν ἀπόδειξιν τῆς πιστότητός μου. Ἐσώθη τὸν κύριον τούτον, διότι τιαυτῆς ἦτο ἡ ἀγαθὴ προαίρεσίς μου. Εἰπὼν δὲ ταῦτα ἔβλαε πάλιν τὰ πιστόλια εἰς τὰ θυλάκιά του.

— Νῦν δὲ ὑγίαινε, καλὴ μου κύριε, εἶπε πάλιν·

τῶρα ἔχετε ἐν ἐμοὶ θανάσιμον ἐχθρόν... Ἐν τῷ βίῳ οὐδὲν ἐλητμόνησα, καὶ οὐδὲν ἐσυγχώρησα ποτε, καὶ πάντοτε ἐξεδικηθῆν.

Ἡ θύρα ἠνεώχθη, καὶ πάλιν ἐκλείσθη ὀπισθεν τοῦ Δόκτωρος Μούρη. Ὁ Στέφανος ἤκουσε ψυχρῶς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ Δόκτωρος. Εἰς τὴν ἀπειλὴν τὴν περιεχομένην εἰς τοὺς τελευταίους λόγους του, δὲν ἀπεκρίθη εἰμὴ διὰ γαληνιαίας καὶ σιωπηλῆς ὑποκλίσεως.

Ὁ Ζάκης δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὸ περισστιχὸν τοῦτο. Ἦτο γονυπετὴς πλησίον τῆς κλίνης τοῦ κυρίου του, καὶ ἐφίλει τὰς ψυχρὰς χεῖράς του κλαίων. Ἐπανήλθε δὲ καὶ ὁ Στέφανος πρὸς τὴν κλίνην τοῦ Φραγκίσκου Πέροσθαλ.

— Τί νὰ πισύσω; ἐψιθύρισε· δύναμαι εὐλόγως νὰ ὑποπεύσω δολοφονίαν; καὶ ποῖος ὁ σκοπὸς τῶν; καὶ μάστιχα ὅτι ὁ δολοφόνος οὗτος εἶναι ὁ Δόκτωρ Μούρης; Ζάκη εἶσαι βέβαιος ὅτι τὸ εἶδες;

— Καθὼς σὰς βλέπω καὶ με βλέπετε, εὐγενέ- στατε, ἀπεκρίθη ὁ Ζάκης ἐγειρόμενος. Ὁ κακοῦργος ἐκεῖνος ἐκράτει σὸ ἕνα τοῦ τὸ χεῖρι τὴν ἀμπουλιαν καὶ σὸ ἄλλο τὸ ξαντὸν. Εὐθύς ποῦ ἔκαμε νεῦμα ὁ ἱατρὸς (ὁ ὁποῖος ὅμως ἠμπορεῖ νὰ ἦναι καλὸς ἄνθρω- πος), ὁ κατεργάτης ὁ φαρμακοποιὸς του ἔβραξε τὸ ξαντὸν. Τότε ἐκινήθητε, καὶ εὐθύς ὁ φαρμακοποιὸς ἔκρυψε τὴν φιάλην (ποῖος διάβολος εἰς εὐρίαν ποῦ τὴν ἔκρυψε) καὶ ἔρριψε κάτω τὸ ξαντὸν, τὸ ὅποιον ἐσκέ- πασε μετὰ τὸ πιδάρι του. Σταθῆτε, πρέπει νὰ ἦναι ἀκόμη ἐκεῖ.

Ὁ Ζάκης περιήλθε τὴν κλίνην, ὁ δὲ Στέφανος τὸν ἠκολούθησε.

— Ὁχι, ἐπανέλαβεν ὁ γέροντος ὑπέρτης, τὸ ξαν- τὸν ἔγεινε ἀρχντον, ἀλλὰ τὸ σημάδι φάνεται ἀ- κόμη.

— Πῶς σημάδι; διεκόψεν αὐτὸν ὁ Στέφανος, ποῦ;

Ὁ Ζάκης τῷ ἐδείξεν ὕψιν τι ἔχνος τοῦ μεγέθους σιλλινίου, προελθὸν ἐκ τῆς πέπεως τοῦ ποδὸς τοῦ Ράουλη ἐπὶ τοῦ βεβρωμένου ξαντοῦ.

Ὁ Στέφανος κατέπισαν εἰς τὰ γόνατα διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἔχνος τοῦτο. Κύπτων δὲ παρετήρησεν ὑπὸ τὴν κλίνην μικροτάτην φιάλην, τὴν ὁποίαν ἤρπασε.

— Νῆ την, νὰ τὴν φιάλην, ἀνεβόησεν ὁ γέροντος Ζάκης. Ὁ Στέφανος ἀφῆρσε τὸ πῶμα, καὶ τὴν ἐ- πλησίασεν εἰς τοὺς βῶθωνάς του· ἀλλ' ἡ κερκλή του ἐβῆσθη σπυδαῶς ὁπίσω· ἡ φιάλη περιεῖχε πρωσι- κὸν ὄξυ!

(Ἔπειτα συνέλεια.)

ΠΕΡΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ.

Τὴν καθαρὸτητα δύναται νὰ συστήτῃ τις εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ τοῦ ἐξῆς τρεῖς λόγους. Πρῶτον ὡς σημεῖον καλῆς ἀγωγῆς· δεύτερον ὡς τρόπον ἀρε- σκειᾶς, καὶ τρίτον ὡς ἔχουσαν ἀναλογίαν πρὸς τὴν καθαρὸτητα τῆς καρδίης.

Πρώτον ως σημείον καλής ἀγωγῆς, διότι εἶναι γενικῶς παραδειγμαμένον ὅτι ὁ μὴ φέρων τὸ κόσμημα τῆς ἀρετῆς ταύτης, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς καλὴν συναναστοφὴν χωρὶς ἀφύκτως νὰ δυσαρεστήσῃ. Τὰ διαφωρα ἔθνη τοῦ κόσμου διαφέρουσιν ἀλλήλων τόσον κατὰ τὴν καθαριότητα, ὅσον καὶ κατὰ τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας· ὅσον μᾶλλον εἶναι προχωρημένοι εἰς τὸν πολιτισμὸν, τοσούτω μᾶλλον συμβουλεύονται τὸ μέρος τοῦτο τῆς καλῆς ἀγωγῆς.

Δεύτερον ἡ καθαριότης δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τρόπος ἀρεσκείας. Ἡ καλλονὴ συνήθως προξενεῖ ἔρωτα ἀλλ' ἡ καθαριότης διατηρεῖ αὐτὸν· καὶ αὐτὸ τὸ γῆρας δὲν εἶναι ἀνάξιον ἀγάπης, ἐν ὅσῳ διατηρεῖται καθαρὸν καὶ ἄσπιλον, ὡς τεμαχίον μετάλλου διηλεκτῶς διατηρούμενον λεῖον καὶ στιλπνὸν τὸ ὅποσον βλέπομεν μετὰ κίείνους εὐχρηστικῆς ἢ σχευῆς νέον, ἐσθραμμένον ὑπὸ σκωρίας.

Ἡδυνάμην πρὸς τούτους νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐπειδὴ κοινῶς ἡμᾶς ἀρεστοὺς τοῖς ἄλλοις, καθιστᾷ ἡμᾶς ἀρεστοὺς καὶ ἡμῖν αὐτοῖς· ἐτι δὲ ὅτι συντείνει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας, καὶ ὅτι διάφοροι ἕξεις ὀλεθρῆσαι εἰς τε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα εἰσὶν ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἕξιν ταύτην.

Τρίτον, ὡς ἔχουσιν ἀναλογίαν πρὸς τὴν καθαριότητα τῆς καρδίας, καὶ φυσικῶ τῶ λόγῳ ἐμποιοῦσαν ἀβρὰ αἰσθήματα καὶ κλίσεις. Γνωρίζομεν ἐκ πείρας ὅτι διὰ τῆς συνήθειας, αἰσχροτάται πράξεις ἀποβάλλουσι τὴν φρικὴν αὐτῶν ὅταν ἐξοικειωθῶμεν μετ' αὐτῶν. Ἀπ' ἐναντίας δὲ, οἱ ζῶντες πλησίον καλῶν παραδειγμάτων ἀποφεύγουσιν ἐκάينو τὸ ὅποσον κατὰ πρώτην ὄψιν φαίνεται φρικτόν. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν, καθαρὸν καὶ ἄσπιλον λογισμὸν διεγείρονται εἰς τὸν νοῦν διὰ τῶν ἀντικειμένων ἅτινα ἀδιακόπως περικυκλοῦσιν ἡμᾶς, ὅταν εἶναι ὠραία καὶ γλοφυρά εἰς τὸ εἶδός των.

Ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὅπου ἡ θερμότης τοῦ κλίματος καθιστᾷ αὐτὴν ἀρέσως ἀναγκαιοτέραν ἢ ἐν χώραις ψυχραῖς, ἀποτελεῖ μέρος τῆς θρησκείας· ὁ Ἰουδαϊκὸς νόμος (ὡς καὶ ὁ τῶν Νωαμεθανῶν ὅστις εἰς τινα πράγματα μιμεῖται αὐτόν) εἶναι πλήρης λουτρῶν, καθαρισμῶν, καὶ ἄλλων τελετῶν τοῦ εἶδους τούτου, καὶ ἀναγινώσκωμεν πολλὰς ταιαύτας ἐντολάς ἐν τῷ δευτερονομίῳ.

Κίνδυνος τῆς ὀκνηρίας καὶ πολυτελείας.

Ἀχῶς ὁ βασιλεὺς τῆς Λαπωνίας, ἐν τῇ νεανικῇ αὐτοῦ ἡλικίᾳ, ἦτο ὁ περιφημότερος τῶν βορείων πολεμιστῶν. Τὰ πολεμικὰ κατορθώματά του μένουσιν ἐγκεχαραγμένα ἐπὶ σῆλης πυρίτου λίθου, καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἄδονται μετὰ σεβασμοῦ ἐπὶ τῆς φόρμιγγος ὑπὸ τῶν Λαπόνων, ὅταν ἀνάπτωσι πυρὰ εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐορτὰς των. Οὐχ ἦττον δὲ ἦτο περίφημος διὰ τὴν φρόνησιν καὶ σοφίαν του ἢ διὰ τὴν ἀνδρίαν του. Πρὸ πάντων δὲ ἡ ἐγκράτεια καὶ ἀ-

σφρότης τῶν ἡθῶν του ἦσαν ὁ κυριώτερος ἔπαινος του. Εἰς τὴν νεότητά του ποτὲ δὲ ἐγεύθη οἶνου, καὶ οὐδὲ ἐπιεν ἐκ χωματισμένου κυπέλλου· ἐκοιμήτο πάντοτε ἑνοπλος, κρατῶν τὴν λόγχην εἰς τὴν χεῖρα, καὶ δὲν μετεχειρίζετο ἀξίνην πολεμικὴν, τῆς ὁποίας ἡ λαβὴ ἦτο περικεκαλυμμένη ὑπὸ χαλκοῦ. Δὲν ἐπεκαρτέρησεν ὁμοῦ εἰς τὴν περιφρόνησιν ταύτην τῆς πολυτελείας, καὶ οὐδὲ ἐτελείωσε τὰς ἡμέρας του μετὰ δόξης.

Ἡμέραν τινα εἰς τὴν θύραν τῶν κάπρων ἀποπλανηθεὶς εἰς μονῆρας τι δάσος, καὶ ὑποστάς τὴν κόπους ἄνευ ποτοῦ ἢ ἀναπαύσεως, εἶδε μακρόθεν μεγάλην ποσότητα μέλιτος ἐν τῇ κοιλότητι μιᾶς ἐλάτης. Τοιαύτης ἡδονικῆς τροφῆς ποτὲ δὲν εἶχε γευθῆ, καὶ ὦν κεκμηκὸς τε καὶ πεινασμένος, ἔφαγεν ἐξ αὐτοῦ μετὰ λαίμαργίας. Ἐκ τῆς σπανίας καὶ ἡδονικῆς ταύτης τροφῆς τοσούτον εὐφράνθη, ὥς ἐπισεύσας εἰς τὸν οἶκόν του διέταξε νὰ παραθέτωσιν αὐτῷ μέλι καθ' ἑκάστην.

Ὁ οὐρανίσκος αὐτοῦ κατέστη βαθμηδὸν ἀσφρός καὶ ἡδυπαθής· ἤρχισεν νὰ χάνῃ τὴν ὄρεξιν του πρὸς τὴν ἀπλὴν τροφήν καὶ ἀπέκτησε τὴν ἕξιν τοῦ νὰ ἐντρύφῃ εἰς ἡδονικὴν τροφήν. Διέταξε ν' ἀνοιχθῶσιν οἱ ἡδονικοὶ κηποι τοῦ παλατίου του (εἰς τοὺς ὁποίους οἱ γλυκύτατοι καρποὶ ἀφίνοντο νὰ ὠριμαζῶσιν καὶ νὰ σήκωνται χωρὶς νὰ ἐγγίση τις αὐτὰ) καὶ εὐχαρίστησε τὴν ὄρεξιν του μετὰ πολυτελῆ ἐπιδόρπια. Τέλος ἐνόμισεν καλὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὸν οἶνον ὡς εὐάρεστον βελτιώσιν, ἢ ὡς ἀναγκαῖον πρᾶγμα εἰς τὸν νέον αὐτοῦ τρόπον τοῦ ζῆν· καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἔγευθη αὐτοῦ, ὀλίγον κατ' ὀλίγον δειλαζόμενος, παρεδόθη εἰς μεθην καὶ κραιπάλας. Ἡ γενικὴ ἀπλοϊκότης τοῦ βίου του μετεβλήθη, ἐπλήρωσεν εὐωδίας τὰ δωμάτιά του, καὶ διέταξε νὰ κοσμηθῶσιν τὴν περικεφαλαίαν του μετ' ὠραίας σεβρὰς ἐκ τῶν ὀδόντων τοῦ ῥήνου. Ἡ ὀκνηρία καὶ μαλθακότης ἐκυρίευσαν αὐτὸν ἀνεπαίσθητος, ἐχάθηκαν τὴν σεβρότητα τῆς ἀποφασέως του, καὶ ἔσθεσαν τὴν δίδψαν αὐτοῦ πρὸς τὴν στρατιωτικὴν δόξαν.

Ἐνῶ ὁ Ἀχῶς ἦτο τοιοῦτοτρόπως βεδουθισμένος εἰς τὰς ἡδονὰς, ὁ βασιλεὺς τῆς Νορβηγίας εἰσεβάλεν εἰς τὸ κράτος του μετὰ φοβεροῦ στρατοῦ, ὁ Ἀχῶς ἠγέρθη καὶ ἐξεστράτευσεν κατ' αὐτοῦ, ἀμφοτέρωι οἱ στρατοὶ συνήψαν μάχην εἰς τὸ δάσος ὅπου εἶχεν ἀποπλανηθῆ ὁ Ἀχῶς, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Νορβηγίας προέκαλεσιν αὐτὸν εἰς μονομαχίαν ἐν τῷ αὐτῷ ἐκείνῳ τόπῳ, ὅπου πρώτην φοράν ἐγεύθη μέλιτος. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Λαπόνων χυθὸς καὶ ἀσυνήθιστος πρὸ πολλοῦ εἰς τὰ ὄπλα, κατεβλήθη ταχέως, καὶ πρὶν ἢ ὁ ὑβριστικὸς ἐχθρὸς του ἀποκόψῃ τὴν κεφαλὴν του, ἀνεβόησε « Πίπτω θῦμα τῆς ὀκνηρίας καὶ πολυτελείας· τὸ μέλι τοῦ ὁποίου ἐγεύθην ἐν τῷ δάσει τούτῳ, καὶ ὄχι ἡ χεῖρ τοῦ βασιλέως τῆς Νορβηγίας ἐνίκησε τὸν Ἀχῶν. »